

VOL. IX. ÉVFOLYAM.

NEW YORK, N. Y.

1921. JUNIUS 9.

No. 23. Szám.

MAGYAR BANYÁSZ LAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor, at 75 E. 10th St., New York, N.Y.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: United States and Canada One Year \$2.00. Abroad \$2.50

A sziléziai szénbányák sorsa

Az ántánt még nem határozott Felső-Szilézia sorsáról és a döntés megelőzése céljából a lengyel felkelők megszállották az Oderáig a sziléziai területeket. A népszavazás nem a lengyelek javára ütött ki és az elszenvetett esorbát befejezett tények teremtsével Szilézia német népének erőszakos ellődözésével, gyilkolással, rablással a hatalmas szénbányák elpusztításával, a hidak felrobbantásával, a nem nekik jutandó területek megszállásával akarják kiköszörülni.

Európa gazdasági ujjaépülésének szempontjából óriási hordereje van a sziléziai kérdés elintézésének. Németország létének és teherviselési képességének előfeltétele, hogy a szénben, ércben és mezőgazdasági terményben gazdag Szilézia megmaradjon a birodalom kebelében, mert csak így tudja népét élelmezni és iparát nyers anyaggal ellátni. De nemcsak Németország érdeke Sziléziának a német kézen való maradása, hanem egész Közép-Európának, mert kétségtelen, hogy a német szervező erő, még magasabbra fejleszt Sziléziának amugy is nagyszerű iparát és különösen a szénben szükségét szenvedő országokat tudja majd ellátni. Ezt az érdeket a lengyelek nem szolgálhatják, mert Lengyelország önállóságának visszanyerése óta nem tudott rendet tertmteni ipari és gazdasági életében, az addig keveset termelt lengyel vállalatok mukateljesítménye még inkább lehangyatlott és az egész lengyel élet a züllés, szervezetlenség képét mutatja. Nem érdeke Csehországnak sem, hogy Felső-Szilézia szövetségesének, Lengyelországnak jusson, mert ez a lengyelek számára biztosítaná a gazdasági tulsulyt. Inkább Németországnak jdtatnák Felső-Sziléziát, mint Lengyelországnak és a sziléziai fölkelés híre a cseh közvéleményben lesújtó hatást váltott ki. A csehek még a népszavazás előtt bejelentették az ántánt legfelsőbb tanácsának, hogy amennyiben Felső-Szilézia felosztásra kerülne, vagy lengyel kére jutna, igényt tart a tartomány délnyugati szögletére. Ezt az igénybejelentést nem vették akkor tudomásul, a csehek azonban éberen örködnek érdekeiken és a lengyel felkelők megszálló hadművelete hírére — amint azt egy sziléziai német újság jelenti, — csapataikkal megszállották a maguknak kért területet.

A lengyel felkelők fegyveres csapatokban kerekedtek fel, hogy megszállják azt a területet, amelyet a lengyel tulzók vezére, Korfanty népszámlálási biztos Lengyelország számára követel. A felkelés pusztításokkal egybekötve folyt le. Tárnákat változtattak át lomhalmazokká, a legfőbb vasúti vonalakat megrongálták, a hidakat felrobbantották, úgy, hogy Felső-Sziléziából egyetlen kocsi szén sem szállítható el. Nemcsak Németország szörnyű kára ez, hanem Magyarorszáé és Ausztriáé és Csehorszáé is. Németország nem tud ennek következtében

szénszállítási kötelezettségeinek megfelelni, a közép-európai államok pedig nem juthatnak ahhoz a tüzelőszerszhez, amelyre iparuk folytatásához szükségük van.

Kétségtelen, hogy a varsói kormány Sziléziának megszállásában nem részes, s látszólag nem is volt tudomása a készülő eseményekről. Számára nagyon kellemetlen, hogy a felkelők nemcsak a német rendőrséggel folytattak szabályszerű csatákat, hanem fegyveresen szembeálltak a franciákkal és az olaszokkal. Jóhiszeműségének bizonyítására a varsói kormány elmozdította állásából Korfantyt, a felkelés vezérét. Ez az intézkedés azonban mit sem használt. Korfanty módot talált arra, hogy önálló sziléziai kormány felállítására szólítsák fel és ennek folytán diktátorrá kiáltotta ki magát. Így akarják kimélni a varsói kormányt és szembehelyezkedve az ántántnak Sziléziába küldött rendfentartó csapataival, biztosítani a lengyel uralmat.

BALESETEK A KOKSZ KÁLYHÁK MUNKÁSAI KÖZÖTT.

Az Állami Bányahivatal jelentti, hogy az Egyesült Államok összes koksz kályhájánál 1920-ban 49 munkás vesztette életét és 3415 sebesült meg. 1919-ben a halálos balesetek száma néggyel volt több a sebesülteké pedig 616-ta. A koksz iparban 28.139 munkás volt alkalmazva az év során és egyegy munkás átlag 319 napon át dolgozott. Az összes alkalmazottak teljes munkaideje az év folyamán 8.976.214 sifattá tett ki. A melléktermékeket égető kályhájánál 17.184 volt az alkalmazottak száma vagyis 1776-tal több, mint 1919-ben. Ezek közül 38 lett hivatása áldozata és 2380 sebesült meg, a halálozási arányszám tehát 1.92 a sebesülési arányszám pedig 120.04 százalékat tett ki ezrenként. Az összes sifattak az év során 5.948.152-re rugtak.

A KARÉHIÁNY KÖVETKEZMÉNYE.

1920-ban meglehetősen szűken akadtak üres vasúti kárék a logani szénmezők vidékén, hogy ez a kárészsükség mennyi sok bajt okozott azt mi sem mutatja jobban, mint az, hogy ha megfelelő számú vasúti kocsi kaptak volna a logani szénbányák akkor 11.167.816 tonnával több szén került volna az általános forgalomba, vagyis több szén, mint az egész évi termelés.

BANYÁSZ SZTRÁJK ILLINOISBAN.

A Bentonhol, Ill. jelentik, hogy a Middle Fork 700 bányásza több ok miatt sztrájkba ment és az üzem a telepen megszűnt. A bányavezetősége egyelőre hallani sem akar a bányászok követelésének teljesítéséről, mert mint mondták a bánya az utóbbi időben úgy sem jövedelmezett, sőt ráfizetéssel dolgozott és így a társaság nem is igen bánja, hogy az üzemet be-szűntették.

APPONYI ALBERT LEVELE

Gróf Apponyi Albert is megirta nézetét az amerikai magyar bányászok számára a Magyar Bányászlapban felvetett "Aranybank" ügyében. Alant közöljük a 75 esztendő nagy magyar államférfiu levelét, mely nemcsak a megpendített eszmével foglalkozik behatóan, de egyben a nehéz óhazai politikai helyzetről is megbízható képet nyújt.

**

Tisztelt Szerkesztőség!

Részint bokros teendőim miatt, részint azért, mert kiváló szakférfiak véleményét akartam megtudni, kénytelen voltam hozzá- intézett felhívásukra adandó válaszat mostanig elhalasztani. Pedig lelkem mélyéig meg voltam hatva attól a nagyszerű eszmétől, hogy az amerikai magyarság és annak körében az amerikai magyar munkásság nem nézve azt, ami az ezidőszertinti hazai középállapotokban netalán számára visszatetsző, az őshazának segítségére siessen és megteremtse a magyar önálló jegybank aranykészlete alapját. Az Önök becses lapja munkástömeget képvisel és soha a tömeglelkben lakó idealizmus oly megható nyelven nem szólt hozzám, mint ennek az eszmének megpendítésében. Hála érte azoknak, akiknek lelkében született, valamint azoknak is, akiknek lelkében az eszme termékeny talajra talált.

Ami most a kérdés érdemi részét illeti, úgy saját gondolkozásom, mint szakférfiakkal való beszélgetéseim alapján kimondhatom abbeli meggyőződésemet, hogy az igenis keresztülvihető s azokra nézve, akik abban anyagi hozzájárulással résztvesznek, anyagi kockázattal nem jár. Pénzügyi és közgazdasági konszolidációnk terén már eddig elértünk annyi eredményt, amely Magyarországnak még jelen megesonkított állapotában is feltétlen életképességét bizonyítja. Pénzünk értéke javul, Európa gazdasági köreinek bizalma irántunk napról-napra öregbedik. Politika- ilag is haladunk a benső megerősödés felé. Azok a jelenségek, amelyek oly méltó visszatetszést szültek a szabadságszerető népek és az amerikai magyarság körében is, jóformán eltűntek a közéletből, utolsó nyomaik kiirtásán fáradnak hazánk legjobbjai. A talaj tehát megvan, az alap, amelyre építhetünk, szilárd és hordképes.

Ennyit a kérdésnek innen látható oldaláról.

Arra a másik kérdésre, hogy vajjon az amerikai magyarság képes-e azt az összeget előteremteni, amelyet a nagy vállalatba befektetni szükséges, önök jobban tudnak válaszolni, mint én. Ha megindították a mozgalmat, bizonyára meg vannak arról győződve, hogy igen. És én ezt szívesen elhiszem, sőt bizonyos jelekből következtetni tudok, magam is hasonló meggyőződést táplállok.

Következtetésem tehát az, hogy az eszmét melegen üdvözlöm és olyannak tekintem, mely erkölcsi hatásában nemcsak az amerikai magyarság hitelének, hanem a munka és a munkásság értékelésének tekintetében a legüdvösebb hatást gyakorolhatja a közvéleményre itt és ott.

Ebben a pillanatban azonban úgy hiszem alkalmazkodnunk kell pénzügyeink geniális vezetőjének azon kijelentéséhez, mely várakozást kíván. Hiszen nem bűz, hogy az erőgyűjtéshez több időnk van. Ő, aki nap-nap után küzködik a pénzügyi helyreállítás nehézségeivel és úgy a hazai, mint az európai gazdasági élet ütőerején tartja kezét, ő leginkább van hivatva arra, hogy egyetértve Magyarország pénzügyi tekintélyeivel, megjelölje az időpontot, mely az akció megkezdésére lesz alkalmas.

E halasztás ne lohassza kedvüket; legyenek meggyőződve, hogy kezdeményezésük addig is, míg az ország gazdasági fellendülését tényleg megalapozza, meleg hála és tiszteletérzést váltott ki minden jó magyar hazafi lelkében.

Budapest, 1921. május 14.

Igaz tisztelettel

APPONYI ALBERT.

Tárgyalnak az angol bányászok

Pár napos szünet után megint megindultak a tárgyalások a sztrájkoló bányászok és a bányatulajdonosok között és most már alapos a reménység arra nézve, hogy ezek az újabb megbeszélések meghozzák a várva várt eredményt, az ipari békét az ellentétes álláspontot elfoglaló felek között.

Az angol kormány mindent elkövet, hogy ez az ipari béke minél előbb valóra is váljon, mert a sztrájk mérhetetlen nagy anyagi károkat okozott már eddig is az egész angol ipari életnek. Megirtuk, hogy a fokozatos bérleszállítás megkönnyítésére az angol kormány 10.000.000 fontot ajánlott fel, de ezt az összeget csakis abban az esetben hajlandó folyósítani, ha mindkét féltől megnyugtató kijelentéseket kap a teljes meg egyezésre. Ezt a kijelentést eddig még egyik érdekelt fél sem tette meg, de a múlt héten teljesen meg-szakított tárgyalásokat újból felvették.

Evan Williams a bányatulajdonosok szövetségének elnöke levelet intézett Frank Hodgheshez, a szervezett bányászok szövetségi titkárához, melyben egész nyíltan a tárgyalások újabb megnyitására szólítja fel a bányászok vezetőit. Felemlíti ebben a levélben a kormány 10.000.000 fontos ajánlatát is, melyet olyan fontosnak tart, hogy érdemes lenne az ügyről minden tekintetben foglalkozni, mert azt reméli, hogy némi jóindulattal és engedékenységgel mindkét fél részéről el lehet érni a megegyezéshez vezető utat.

Azt is jelzi ebben a levélben Evan Williams, hogy hivatalos átiratot intézet a bányatulajdonosok szövetségéhez, azzal, hogy a szövetség hivatalosan is hívja meg a bányász szervezetet vezetőjét egy újabb tárgyalásra.

Nagyon valószínű, hogy a legközelebbi lépés az angol bányászok sztrájkjában most az lesz, hogy a tárgyalások közvetlenül indulnak majd meg a sztrájkolók és az érdekelt bányatulajdonosok között. Sem a kormány, sem más hivatalos szerv nem fog közvetítőként felajánlkozni, mert az általános vélemény az, hogy a közvetlen tárgyalások által érhető el leginkább és leggyorsabban elfogadható eredmény.

Lloyd George miniszterelnök éber figyelemmel kísérté és kíséri most is a sztrájkhelyzetet, de nem avatkozik bele az ügyekbe, már annál inkább nem, mert erősen meghült és orvosi tanácsra pár napot ágyban kénytelen töltöni.

Egy későbbi londoni jelentés arról számol be, hogy Evans Williams levelét a bányatulajdonosok szövetsége már kézhez is vette és elhatározta, hogy minden tekintetben eleget tesz a levélben foglaltaknak és közvetlen tárgyalásra hívja meg a közeli napok valamelyikére a bányászok képviselőit.

A bányász sztrájk óriási károkat okozott már eddig is. A kormány ellenőrzése alatt álló vasutaknak volt azonban a szénhelyzet miatt a legnagyobb kára. Az eddigi számítások szerint, az állam-

vasutak havi kára 9.500.000 fontot tesz ki és ezt a nagy kárt természetesen a nagyközönség viseli, közvetve, míg közvetlenül a vasut részvényeseit terheli a nagy károsodás.

A tartalékosok behívása és állandó fegyverben tartása ugyan- csak a szénsztrájk okozta károk számlájára irandó és így az angol államháztartás alaposan meg van most terhelve, miután a munkanélküliek száma is igen nagy és jóformán ezrekre megy azoknak a szerencsétlereknek száma, akik saját hibájukon kívül maradván munkanélkül, állami segélyben részesülnek.

Mindezt a kormány megfelelő módon adta tudtára a sztrájkoló bányászoknak és a bányatulajdonosoknak is, hogy gyors cselekvésre késztesse őket, mert a késlekedés csak újabb károkkal jár, újabb terheket ró a kormány vállára és így a végtelenségig nem képes a 10.000.000 fontos közve- titő ajánlatot sem fenntartani.

250 EZER DOLLAROS KÁRTÉRÍTÉS.

Serantonban, Pa. Maxey bíró 250.642.51 dollár kártérítés megfizetésére kötelezte a Peoples Coal Companyt. A társaság vezetősége ugyanis ennyi kárt okozott Seranton város utcáinak. Különösen Frank P. Christian, a társaság elnökét, James Pearn mérnököt és John G. Hayes managert sújtja ez az ítélet, mert a bíró kimondotta, hogy az okozott károkértők személyes vagyonukkal is felelősek, miután a társaság tisztán az ő tanácsaik és rendeleteik folytán végeztette el azokat a munkálatokat, melyek a város utcáinak ilyen tetemes károkat okoztak.

KEMÉNYSZÉNSZÁLLÍTÁS APRILISBAN.

A Philadelphiában székelő Állami keményszén hivatal jelentése szerint ez év április havában 5.967.465 tonna keményszén termelt meg vagyis 229.694 tonnával többet mint márciusban és 1.153.254 tonnával többet mint a múlt év április havában. Múlt év áprilisában a váltódörök sztrájkja nagyban akadályozta a szállítást és a nagy különbség nagyrészt ennek a sztrájknak tudható be.

ELÉGEDETLENEN A NOVA SCOTIAI BANYÁSZOK.

A canadai bányászok, különösen a nova scotiai szervezett bányászok nagyon elégedetlenek a jelenlegi állapotokkal. A bányatulajdonosok, a szervezett bányászok vezetőségének számításai alapján még mindig tetemes haszonnal termelnek és ujabban egyre többször esik szó a "szükségyszerű" bérleszállításról. A szervezett bányászok a bérleszállításokról azonban hallani sem akarnak és kijelentették, hogy inkább sztrájkba mennek, semhogy a bérek leszállítását megengedjék.

Munkahírek

SPANGLER, PA. A Watkins No. 3. bányában május 23-án bányaarobbanás történt, amelynek következtében a munka szünetel. Május 31-én megkezdtek a javítási munkálatokat, amelyek egyelőre mindössze 9 ember dolgozik.

BENHMAM, KY. A Wisconsin Steel Co. telepein, mint Szász Ágoston testvérünk írja, nem mindig a legjobban megy a munka. A múlt héten azonban hat napot dolgoztak. A bánya egyenes, a szén 4-7 suk magas. Gáz elvétele elfordul, de nem ártalmas. Sok helyen van lejárók, karbajd lámpával dolgoznak. Tonnaszámra fizetnek. A szén masina vágja és pik munka is van. Masina után 63c., pikkért 84 centet fizetnek, vegyes mérés van. Szerencsétlenség ritkán fordul elő, a munkásokkal meglehetősen bannak. Munkásokat mindig vesznek fel, de most elég ember van a plézen.

Közép Pennsylvania. A United Mine Workers bányászai visszatartották a bányatulajdonosokkal való konferencia eszméjét és kijelentették, hogy ragaszkodnak a szerződés jövő évi március 31-ig való fenntartásához. A bányatulajdonosok viszont azt állítják, hogy az élelmi szerek ára csökkent és majdnem minden iparágban le szállították a munkások bérét. A jelentés nem szól arról, hogy vajjon a bányatulajdonosok újból kísérletet fognak-e tenni egy konferencia összehívására érdekében. Közép Pennsylvániában különben a termelés emelkedett, május 20-ig a múlt havi termeléssel szemben.

Coulterville, Ill. A Perry Coal Co. bányájában, mint Alex. B. testvér írja elég jó a helyzet. A munka most indult meg és a bányában hetenként mind a hat napot ledolgozzák. A bánya gecses, a szén magassága 6-6½ sukk, masina van és szálet munka is. Vegyes mérést alkalmaznak. Fekete porral lőnek. Embereket felvesznek és különösen a magyar bányászokat szívesen alkalmaznak. Most körülbelül 15-20 magyar bányászra volna szükség. A testvérek, akik idemennek munkáért, vigyék magukkal az illinois bányász papírt és a transfer kártyájukat.

Birmingham, Ala. Az alabamai szénmezők bányászai a hosszú sztrájk miatt igen szűkös helyzetbe jutottak, annyira, hogy most a polgári hatóságok vették kezükbe a szűkülő bányász családok felségítésének ügyét.

Tennessee államban a La Folette Coal and Iron Company munkásai kénytelen kelletlen elfogadták a társaság ajánlott bérszállátját, mely tetemesen leszállította a béreket. A társaság kijelentette ugyanis, hogy csak akkor kezdheti meg a munkát, ha az alkalmazottak a bérszállítást bele- mennek. Mihelyt a bányászok közölték, hogy elfogadják a bérszállítást a társaság bányái megkezdte a munkát.

Pittsburg, Kan. Alexander Howat a kansasi szervezett bányászok kerületi elnöke a Dean Coal and Mining Company bányáiban beszűntette az üzemet és a bányászokat ki szolgáltatta a munkából. A szervezet központi bizottság azonban eltiltotta Howat ebbeli intézkedését, mely megsérti a bányászok és a bányatulajdonosok között előzőleg megkötött szerződést és arra utasította Howat kerületi elnököt, hogy a betiltott rendelkezést azonnal vonja vissza, de Howat ezt kerekén megtagadta és így a telepen a legnagyobb fejlettség uralkodik.

Duquoin, Ill. A Security Coal and Mining Company harmine napos szünet után újból megkezdte az üzemét. Mialatt a bányá- la volt zárva különböző javítási munká-

latokat és ujtásokat végeztetett benne a társulat vezetősége.

Hewitville, Ill. A Springfield Mining Co. 53-ik számú bányájában az üzemet teljesen beszűntették. Körülbelül 400 ember maradt emiatt munka nélkül. A lezárás oka a szén piac teljes lanyhaságában keresendő.

Rosedale, Ind. Az Edward Alias Coal Company Rosedale közelében újabb bányát nyitott Meca Mine néven. Az új telepen a munkálatok július 15-én kezdődnek meg.

Pricedale, Pa. Konkoly Ignác testvér írja, hogy itt a munkaviszonyok nagyon rosszak. Eddig ebben az esztendőben hetenként mindössze egy-két napot dolgoztak, most pedig egyáltalában szünetel a munka és még csak kilátás sincs rá, hogy rövidesen újból meginduljon.

Wainwright, Ohio-ban gyengén megy a munka. Tóth János testvér azt írja innen, hogy Coal Gosing Co. bányájában hetenként csak öt napot szoktak dolgozni. A bánya egyenes, a szén 4 sukk magas. Nehol van víz, de azonnal kiszivattyúzzák. Lejárók nincsenek, karbajd lámpával dolgoznak. A szén masina vágja és tonnánként fizetnek, minden tonna után 78 centet, vegyes mérés van. Szerencsétlenség nagyon ritkán fordul elő, a munkásokkal igen jól bannak ezen a telepen. Az élelmiszer és lakás ára olyan itt is, mint máshol. Most nincs szükség munkásokra.

Arno, Va. Balogh Gergely testvér arról értesít bennünket, hogy a munka itt is nagyon lassan megy. A Stonega Beek Coal Co. telepein csak két, legfeljebb három napot dolgoznak egy héten. A bánya egyenes, a szén 5-6 sukk magas, víz sok helyen van benne, azonban gáz nincs. Lejárók bőven van és karbajd lámpával dolgoznak. A szén masina vágja és kárszáma fizetnek 1 dollár 60 cent-től 2 dollárig, vegyes mérés van. Szerencsétlenség mostanában sürüben fordult elő és a munkásokkal, amíg valami baja nem történik, elég jól bannak. Az élelmiszer drága. Munkást azonban most is vesznek fel, de Balogh Gergely nem ajánlja a magyar testvéreknek, hogy ezt a plézt felkeressék.

Pinson Fork, Ky. Ezen a vidéken a Pondereek Coal Company-uk kilenc bányája van, amelyekben mindenütt rendesen folyik a munka. Orosz György testvér azt írja, hogy hat napot dolgoznak és bár munkás bőven van a környéken, mégis vesznek fel mindig és itt is különösen szeretik a magyarokat. A szén 6-7 sukk magas és van benne 7-8 incses bóna, amit ki kell dobálni és amiért nem fizetnek. A szén a társaság vágatja és löveti, úgy, hogy csak suffi és pikk kell, a kész szén ladolják és kárszáma fizetnek egy dollár 15 centet. A kár körülbelül 2 tonnás. Balogh testvér családosa embernek nem ajánlja ezt a helyet, mert ritkán akad üres ház.

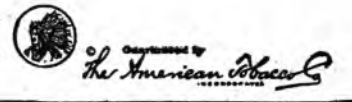
BIZTOS BANK-ÜZLET

Mi szívesen fogjuk az Ön pénzt az óhajába küldeni, teljes biztonság mellett, hogy a pénz minden késedelem nélkül lesz a címzettnek kifizetve.

Ugyan olyan biztonságot ajánlunk az Ön megtakarított pénz elhelyezésére. Örövendénk, ha Ön takarékjait nálunk helyezné el.

Mellon National Bank
Pittsburgh, Pa.

It's toasted LUCKY STRIKE CIGARETTE

A szénpiac

Buffalo. A szállítók panaszkodnak, hogy a kevés vétel nem elegendő a bányák üzemeltetésére. A kereskedők magasnak tartják az árakat és nem vásárolnak, mert bíznak, hogy a szén ára felére fog süllyedni. A nagy tavak felé irányuló szállítás kielégítő.

Baltimore. A szénpiac e héten nagy élénkséget mutatott és a májusi export minden valószínűség szerint túl fogja szárnyalni az áprilisi rekordot is. Május első 23 napjában a jelentések szerint 26 hajó hagyta el szénrakománnyal a kikötőt, amelyek közül 11 Angliába ment.

Minneapolis. A szénpiac nagyon esendes, egyáltalában nem mutatkozik vásárlási kedv, itt is várják az alacsonyabb árakat. A gyenge kereslet dacára azonban a Felső-tó dokkjaiba több szén érkezik, mint néhány esztendeje ebben az időben.

St. Louis. A meleg idő lanyhulást idézett elő a piacon ugy St. Louisban, mint a környéken is. A vásárlási kedv, amely itt egész a múlt hétig kielégítő volt, a meleg idő következtében nagyon megcsappant az egész közép nyugaton.

Cincinnati. A szénvásárlók még mindig nem vásárolnak nagyobb mennyiségben, sőt további csökkenéseket ígyeznek eszközölni. A new riveri és pocahontasi bányáknak, nagy nehézségeket okoznak a Kentucky és West Virginiai alacsonyabb árak, amelyek itt is csökkenést idéztek elő.

Detroit. A vásárlók és nagykereskedők még mindig nem mutatnak érdeklődést és így a detroit-i szénpiac nem változott a múlt hét óta a helyzet. A gyárak kevesebbet dolgoznak és inkább a raktárukon maradt szén használják fel. Az árak változatlanok.

Columbus. A helyi vétel emelkedett. A kiskereskedők megkezdtek a vásárlást a raktáraik számára. A nagy tavak felé irányuló szállítás a múlt hetinél jóval nagyobb élénkséget mutat.

Kansas City. A kansasi bányák hetenként csak 2-3 napot dolgoznak, az Észak-Missouri bányákban azonban valamivel jobb a helyzet. Arkansasban viszont a bányák 1 és fél és napot dolgoznak mindössze hetenként. A kereslet lanyha.

Birmingham. Egyetlen szerződés volt e héten a Seaboard rendelése, amely július 1-től kezdődőleg egy évre 680.000 tonnát rendelt. Ebből 450.000 tonnát a Pratt Consolidated Coal Co. 200.000 tonnát a Pratt Fuel Co. és 30.000 tonnát a Bankhead Coal Co. fog szállítani.

New Alexandria, Pa. Itt hetenként két-három napot dolgoznak. Lejárók van és néhol víz is elfordul, de rögtön kipumpázzák. Kárszáma fizetnek 1 dollár 88-tól 2 dollár 16-ig. Az élelmiszer ára olyan, mint másutt. Munkásokat csak olyanokat vesznek fel, akik házat bérelnék.

A magyar bányászok nevében

tisztelettel meghívjuk az amerikai magyar lelkész, lap-szerkesztő, hírlapíró, egyleti tisztviselő, ügyvéd és orvos urakat, valamint minden amerikai magyar üzletembert és különösképen minden magyar munkástestvérünket, társaságunk

1921. JULIUS MÁSODIKÁN HIMLerville, KY.-ban TARTANDÓ ÉVI KÖZGYÜLÉSÜNKRE.

Esztendőnk multak azóta, hogy magyar munkástestvéreinktől s különösen a magyar bányászoktól egy fél millió dollárt kértünk s azzal építeni kezdtük a magyar bányászok bányáját ebben az országban.

Közben vasutat, vasuti hidat kellett építenünk, s az idő mult és Amerika magyarsága nem tudta, hogy mit gondoljon a vállalatunkról.

Most elkészültünk a munkánkkal és be akarunk számolni a nagy nyilvánosság előtt annak az ezernégyszáz testvérünknek is, akik a félmillió dollárt reánk bízták, meg azoknak is, akik hivatta vannak örködni a magyar munkások fölött ebben az országban, hogy mit csináltunk a ránk bízott pénzzel és a belénk helyezett bizalommal.

Azért hívunk meg munkástestvéreinken kívül minden iskolázott magyar testvért is, hogy legyen tisztában minden magyar ember ezzel a vállalattal, hogy elhatározza Amerika magyarsága, hogy gyanut vagy szeretetet érdemel-e a magyar bányászok vállalkozása.

Nyitva lesz július másodikán, — aminthogy mindig is nyitva volt és marad — nemcsak a telepünk és a bányánk minden magyar testvér előtt, de még üzleti könyveink is, hogy aki ért hozzá és akiről érdekel, az hogy mi lett ennyi sok ember ennyi sok pénzével, megnézhesse alaposan vállalatunkat.

Vállalkozásunk a részvényes testvéreink tulajdonát képezik első sorban, de mindig azt hittük és mindig azt vallottuk, hogy közkinésé képezi az egész amerikai magyarságnak és hogy jussa van azt áttekinteni mindenkinek, aki úgy érzi, hogy köze van az amerikai magyarokhoz és hivatta van védelmezni a magyar munkások érdekeit.

Be akarjuk váltani azt a régebben tett ígéretünket, hogy betekintést engedünk, sőt betekintésre

kérjük fel a nyilvánosságot üzletünkbe és tisztelettel és szeretettel felhívunk minden magyar embert s különösen munkástestvéreinket és azokat, akik erre az ellenőrzésre hivatva vannak, hogy éljenek most ezzel az alkalommal.

Közgyűlésünkön magán a törvény szerint szólási és döntési joguk csak a részvényeseinknek van ugyan, de a gyűlésen való jelenlétre is tisztelettel felkérjük mindazokat, akik a telepünket és bennünket július másodikán a látogatásukkal megtisztelnék.

A beszámolóson kívül pedig meg akarjuk mutatni az amerikai összmagyarságnak, hogy mit épített a magyar bányászok önértékes, összetartó és törekvő tábora, hogy milyenek készült el a magyar bányászok első bányája ez országban.

Természetes, hogy különösen szeretettel hívjuk meg részvényeseinket, de rajtuk kívül az ő barátaikat is, valamint minden magyar embert, akinek módjában van az idejüket szívesen látunk.

Épen mert az összmagyarság közös vagyonának tartjuk bányánkat, nálunk a magyar emberek közt nincs különbség és felekezeti vagy politikai párt állásra való tekintet nélkül szól ez az őszinte meghívónk minden embernek, aki magyarnak érzi és vallja magát.

Jöjjenek el és itéljék meg Amerika magyarjai, hogy miképpen kezeltük ezernégyszáz magyar testvérünk félmillió dollár vagyonát és miképpen sáfárkodtunk a belénk helyezett nagy bizalommal.

Magyar testvéri szeretettel

**A Himler Coal Co. Igazgatósága,
Himler Márton elnök.**

Ide törekvő vendégeinknek Kermit, W. Va. városába kell jönni váltaniok és jönniök (Norfolk & Western vonalon) ahonnan a Himler Coal Company saját vasutján, társaságunk saját vonata hozza be vendégeinket Himler-villere.

NEGYVENNÉL TÖBB

olyan ember akad New York városban, akinek évi jövedelme meghaladja az egy millió dollárt. Még elgondolni is sok, egy millió dollár százazeknek soha el nem érhető álma és negyven válgattott, a sorstól kiválóan kedvelt embernek több mint egy millió dollár évi jövedelme van.

A negyven milliomos jövedelemmel szemben azonban 321,170 clyan dolgozó lakosa van ennek a nagy bábelnek, akinek évi jövedelme az 1000 és 2000 dollár között váltakozik, 206,280 ember 2 és 3000 dollár közötti jövedelem felett rendelkezik, de a 4000 dolláros jövedelmek már csak 77,805-öt tesz ki. Hála az istennek azonban még mindig 764 ember keres többet évi 100,000 dollárnál és 151 olyan boldog halandó is akad New Yorkban, aki 250,000 dollár évi jövedelme után fizet adót.

Ez a kimutatás az adóbevallási iven alapján készült és így bizonyos közelítéssel kell fogadnunk az adatok valódiságát. Ha alaposan körülnéznének az adóbevallatók, akkor bizony jóval több ember keresete ütné meg az egy millió dollárt évente, mert hiszen a háború során gombamódra szaporodtak a hadimilliomosok.

EL SEM TUDJA KÉPZELNI

az utas ember, hogy mennyi mindent megessenek egy nagy tengerjáró gőzösen az utasok az utazás 10 vagy 12 napja alatt. Egy nagy hajótársaság bevásárlója most összeállította, hogy mennyi mindenféle élelmiszer kerül a hajóra elindulása előtt és a következőkben szögezte le tapasztalatait: Tea 850 font, kávé 1200 font, cukor 12,800 font, szilva befőtt 1200 font, mazsola 570 font, lekvár 1500 font gyümölcsíz 1000, vaj 3600 font, liszt 280 hordó, tojás 60,000 rak 1200 font, tengeri pók 200 font, osztriga 5 ezer darab, narancs 250, alma kétszáz láda, cseresznye 96 láda, eper befőtt 8 száz kvart, burgonya 50 ezer font, jég 40 ezer font, tej 910 gallon, hus 32,600 font, bárány ötszáz, birka 9 száz font, borjú 1500 font, disznóhus és szalonna 10,000, hal 1200 font, te knősbácsa hus 370 font, kolbász 2000 font, szállító 1200 font, tatárka négyezer font, szárított bab 1500 font, borsó 1700, sajt 3600 font, különböző apró teasütemény 200 láda, vadhus hatszáz font, szárnyas 5 ezer font, fagylalt 2000 kvart, süritett tej 500 gallon, só hatszáz font, fűszer 100 font.

Ennyi élelmiszert raknak például egy olyan hajóra, mint az Aquitania, mielőtt elindul az utra zelheto mennyi minden kell egy olyan hajóra, mely például Ausztrália és Európa között közlekedik.

HIMLER STATE BANK

HAJÓJEGYEK

minden vonalra

Kihozatali, Közjegyzői és hazai ügyeket pontosan intézünk el.

Minden ügyben készséggel szolgálunk tanácssal és felvilágosítással

WARFIELD, KENTUCKY

Immigrant State Bank

BEVÁNDOROLTAK ÁLLAMI BANKJA

EZELETT RÉVÉSZ ÉS SZÓKE

1445 Fullerton Ave.,

Chicago, Ill.

Felajánlja szolgálatait a magyar bányászoknak PÉNZKÜLDÉS, HAJÓJEGY, KÖZJEGYZŐI ÜGYEK ELINTÉZÉSÉRE. Elfogad betéteket 3%-os kamatozással, azokat kívánatra bármikor, felmondás nélkül visszafizeti. Levélbel. érdeklődésre azonnal válaszol.

IGAZGATÓK:

SZÓKE IMRE, elnök JUST FRIGYES, pénztáros

RÉVÉSZ BÉLA, alelnök

KÖZVETLEN ÉS LEGJOBB UT

Erdélybe

és MAGYAR-ORSZÁGBA: **CONSTANZA-n át** az amerikai zászló alatt.

S. S. ACROPOLIS

Indul Jun. 30. d. u. 2 órakor a hobokeni 5. sz. pierről

Harmadosztályú jegy CONSTANZAIG\$145.—
Harmadoszt. kabin \$170; másodoszt. \$250 (és \$5 adó.)

Ha ki akarja hozatni rokonait, vegye meg a PREPAID jegyet azonnal.—"S. S. ACROPOLIS" INDUL CONSTANZA-BÓL VISSZAFELÉ — NEW YORKBA — JULIUS HÓ 16-AN Irjon felvilágosításért:

American Black Sea Line Inc.

STEPHANIDES, BENAS & Co. General Agents

21-24 State St. New York City

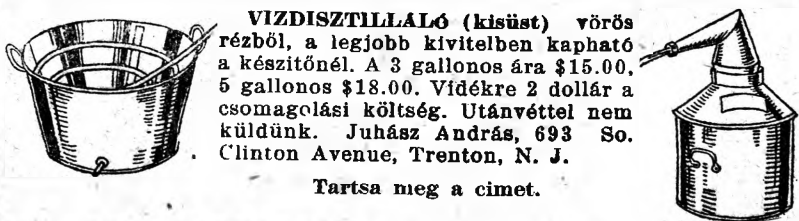
Ha csusz vagy reuma fájdalmat érez, szurások, nyilalás bántja, azonnal rendelje meg a

Krejszi-féle KIGYÓ ZSIRT,

amely rövid használat után MEGSZÜNTETI A FÁJDALMAT. Kárpáti Növény Hashajtó a legjobb hashajtó, nem okoz csikarást. Bármilyen betegségben szenved, forduljon bizalommal hozzám, készséggel szolgálak tanácssal.

Fehér Kereszt Magyar Gyógyszertára

26th ST., & LORAIN AVE., CLEVELAND, O.

KÉRJEN MUTATVÁNSZÁMOT

A

KÉPES VILÁGLAPBÓL

amely FÜLÖP ILONA szerkesztésében jelenik meg Minden szám tele van képekkel, elheszélésekkel, hasznos tudnivalókkal.

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE \$2.00

KÉPES VILÁGLAP

75 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y.

KORONÁKAT
ÉS
KÉSPÉNZ DOLLÁROKAT
JUTÁNYOSAN ÉS BIZTOSAN
UTAL ÁT
MAGYARORSZÁGRA
POSTÁN ÉS TÁVIRATILAG
KISS EMIL
BANKAR
133 SECOND AVE.
NEW YORK

Az Első Magyar Kézimunka és Stempelő Gyar

INGYEN küld árjegyzéket INGYEN

HA PÉNZT AKAR MEGTAKARITANI,

kérje azonnal az árak árcsökkentése folytán a legújabbban megjelent árjegyzékünket: karton, szövet, flanel, selyem és vászon áruinkról, valamint delin és selyem kendőkről.

Elsőrendű nagy Berliner gyapju kendők

Darabja \$3.50

Garantált D. M. C. színes pamutok.

CHAS. K. GROSS

KÉZIMUNKA ÉS STEPELŐ GYÁROS

8803 Buckeye Rd., Cleveland, O.

Közvetlen a bank mellett

Rendelje meg a legérdekesebb magyar ujságot,

Digest of Old Country News

EGY ÉVRE CSAK \$2.00

4307 LORAIN AVE., CLEVELAND, OHIO.

Minden előfizető ingyen kap egy Óhazai kalandáriumot, vagy Csonka Magyarország térképét. Válasszon:

A Falu Naptár Nagy Képes Naptár Családi Naptár Magyar Falu Naptár Székely Naptár

MIT AKAR TUDNI?

Tegye szívére a kezét és vallja be őszintén, hogy sokkal többet nem tud, mint amennyit tud. Itt is, ott is megakasztja valami csekélység és nem képes tovább menni, amíg meg nem kérdez valakit. Ez a rovat arra szolgál, hogy mindenféle ügyes-bajos dolgaidban megbízható tanácsot vagy utbaigazítást kapjanak.

Írja meg kérdését rövid pár szóban ezen a cédulán és mi ebben a rovatban felelni fogunk Önnek. Ha kérdése közérdekű, közöljük úgy a kérdést, mint a feleletet, ha magánérdekű, akkor csak a választ közöljük.

KÉRDEZŐ LAP

A kérdező neve: szám

Pontos címe:

Város Állam

Box vagy házszám

MIT AKAR TUDNI?

Steve B. Joffre, Pa. Box 11. Már több ízben megírtuk, hogy ebben a rovatban csak komoly és közérdekű kérdésekre vagyunk hajlandók válaszolni, nem pedig olyanfajta kérdésekre, mint amilyen az öné is. hogy mi volt előbb, a tyúk vagy a tojás. Még egyet, ne tessék ceruzával levelezni, mert az újságpapíron még a tintairás is rossz, hát még a ceruzával írt sorok, alig tudtuk a nevét elolvasni rajta. Minden komoly ügyben és kérdésben állunk rendelkezésére B. testvér, de csakis közérdekű és komoly ügyben.

Antal Farkas, Passaic, N. J. 1. Tudtunkkal még nem jött forga lomba, most folyik a kicserélés. 2. Erre nem lehet még felelni, mert nem állapították meg teljes biztonsággal, de állítólag husz perencent és hír szerint a külföldi betevők pénzeiből nem fognak levonni semmit, de határozott választ adni nem lehet még.

Mit irnak az olvasóink

BÁNYÁSZTESTVÉREIM ELMENJUNK-E?

Ezen szavakkal kezdem soraimat testvéreim, amidőn ismét közeledik július 2-ika. Amely napon a Himler Coal Co. évi közgyűlését tartja, amikor rendezni fogják a részvényesei annak a csoda-társaságnak a jövőjét. Én azt mondom testvérek, hogy el kell menni mindannyiunknak, ha csak a sors enged bennünket és intézem ezen szavaimat nemcsak a részvényesekhez, hanem minden velünk érző bajtárhoz, mert itt mindenki egyforma vendég szeretetben részesül, akár részvényes, akár nem, meghallgathatja mindenki a gyűlést, aki nyelvünket érti és mindössze annyi a különbség, hogy a részvényesnek a tudása legjavát a közgyűlés rendelkezésére kell bocsátani. Testvéreim én érzem és tudom is, hogy miután a Himler-villei telep felépítése elé nem várt akadályok gördültek és soká lehetett felszerezni, vannak testvérek, akik elcsüggedtek, akik le-hagyták beszélni magukat és vannak, akik a nagy távolság miatt személyesen sohasem láthatták a telepet és talán nem is hiszik el, hogy ez a telep, a magyarok bányája létezik és azt hiszik, hogy az, amit róla hallottak mind pusztá mesebeli tündérvár és éppen ezért mondom, hogy menjünk el mindannyian, ha csak a sors engedi, mert hiszen igaz, hogy az költség és fáradság, de azt majd csak pótolni fogjuk és én érzem és hiszem, hogy amit ott fogtok látni és hallani és az az érzés, ami ott el fogja töltöni kebleteket, azt nem felejtethetitek el soha. Tehát menjünk el testvéreim, menjünk el sokan és ott üdvözlöljük egymást testvéri szeretettel, a Himler urnak pedig izenjük meg, hogy a tábori konyhát jól felszerelje.

Kertész György,

Box 91, Stone, Ky.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! ... Az ön lapjában, a Magyar Bányászlapban, amelynek nagy tisztelője s engedje meg ezt a kifejezést is, csodálójá vagyok, nemrég egy nagyobb cikket olvastam, amelynek élén vastag betűk hirdetik, hogy "Mentsük meg a szülőföldünket, Magyarországot csak az amerikai magyarok állíthatják talpra." Öszintén megvallom, hogy a Magyar Bányászlap, illetve tisztelt szerkesztőségének hatalmas szervező képességéért vagyok csodálójá. Jól tudom, hogy az ön lapja egyszerű, de annál nemesebb lelkű munkások lapja. Azoké ez a lap, akik a legnehezebb munkát végzik a föld mélyén, akik mindenféle munkafaj között a legveszélyesebbet üzik, akik leggyakrabban, mondhatnánk, minden percben kockára te-

szik életüket a nagy termelő munka érdekében. És ezeknek az egyszerű névtelen hősöknek a lapja olyan, mint egy zászló, amelyre az ő dicsőségük van felírva.

Megható gondolat tudni azt, hogy ezeknek a névtelen hősöknek itt-hon, az angyalareu gyermekeik, aggódó és türelmesen várakozó feleségük, reszkető karu szülei, s a sok nélkülözésben megfáradt munkástestvéreik vannak. Az itt-honmaradt család mint reménységűre tekint a bányák mélységeiben küzdő kenyérkeresőjére, mert tőle vár mindent: életet, jólétet, megújulást, testi és lelki új-jászületést. És imádkozik halkan a kis család, hogy baj ne érje forrón szeretett hozzátartozóját, hogy egészségesen jöjjön haza. És a kis családnak a hitben van a vigasztalása.

Van Budapestnek egy városrésze: az "Angyalföld," ahol talán alig lakik más, mint munkás. Munkás és szegény ember. Az Angyalföld derék református munkásnépe hajlékot akar emelni az Istennek és annak, aki az Ur igéjét hirdeti. Templom és paplak, s majd később iskola! Milyen szépen csengő álmok ezek! De honnan vegye Angyalföld szegény munkásnépe azt a pénzt, ami ennek a szép álomnak a valósággá válását jelenti? Ugy-e amerikai testvéreink, nem veszitek rossz néven, hogy hozzátok fordulunk egy kéréssel?

Nem utasítanátok-e vissza a mi kérésünket, ha arra kérnénk benneteket, hogy az angyalföldi református templom építésében segítsétek nekünk? Meghallgatjátok-e a mi kérést szavunkat azzal a szeretettel, mivel mi fordulunk hozzátok?

Ha szeretettel fogadjátok a mi kérésünket, akkor bátran kérünk benneteket. Ha nem fogadnátok szeretettel a mi esedklésünket, akkor nem kérünk semmit tőletek. De nem is tudjuk elképzelni, hogy ne fogadnátok szívesen a mi szavunkat.

Hogy a mi kis templomunkat felépíthessük, pénzre van szükségünk. A mai pénzvisszonyok mellett még mindig tizedrésznányiba kerül a templom felépítése, ha dollárokat gyűjtünk, mint ha koronákat gyűjtenénk. Ha minden munkás ideadná csak egy napi keresetének tizedrészét, a mi kis templomunkat már fel lehetne építeni.

Küldjétek adományaitokat az alábbi címre vagy tiszt. Gál Lajos lelkész ur címére (Budapest, VII. Városligeti fasor 5. sz.)

Forró szeretettel, aggódva várjuk válaszotokat.

Dr. Toldy Elemér

szervező bizottsági tag.

IX. Közraktár u. 14. Budapest.

LEVELET HOZOTT

a posta Magyarországból. Két oldalt is le volt ujonnan ragasztva hivatalos pecsétekkel. Az egyiket az állt: cenzurázva, a másikon: vámmilletékes. Szóval a sok hivatalos és félhivatalos tagadás és cáfolat dacára is, az óhazában még mindig megcenzurázzák a magánleveleket, sőt még a vámhivatalnál is alaposan átvizsgálják minden sor írást, mert ne adj isten, esetleg kicsempésznek benne valamit külföldre.

Mindenesetre furcsán hat ilyenkor, ha a megcenzurázott és megvámmilletékezett magánlevél vétele után közvetlenül egy ilyen napírhre akad az újságolvasó:

ROMÁNIA MEGSZÜNTETTE A LEVELEK CENZURÁLÁSÁT

Aradról jelentik: A román hatóság megszüntette a távirat és levélcenzurát és a cenzura hivatal működését. Ezentúl Magyarországra leveleket és táviratokat akadálytalanul lehet küldeni.

Sajnos, most már ott tartunk, hogy az öt esztendővel ezelőtt "Balkánnak" nevezett Romániában az egyéni szabadságokat nagyobb tiszteletben tartják, mint az ezer esztendősk alkotmányával bíró Magyarországon, a keresztény nyugat állandó védőbástyájában.

Szíves figyelmébe ajánljuk a magyar kormányának a román hatóságok fenti intézkedését. Jobb későn, mint soha.

HIVATALOS JELENTÉS A VETÉSEK ÁLLÁSÁRÓL.

A földmívelési minisztérium kiadta ebben az esztendőben harmadik jelentését a vetések állásáról. A jelentés megállapítja, hogy az őszi buzaavetésre az eső igen jó hatással volt és az őszi buza általában erőteljes fejlődésben van. A további javuláshoz most már meglehetősen kíváncsok. Az őszi rozsra az eső a legtöbb helyen már kissé elkésve érkezett. Szalmája általában alacsony. Kedvező időjárás mellett szemre még képes termést is eredményezhet.

A tavaszi árpa és a zab egyes vármegyékben a szárazságot már kezdte megsínyleni, az esőzés megindulása óta azonban sokat javult. Enyhé melegekre volna szükség. A tengeri vetése már az esős időjárás megelőzően megindult, a beállt eső következtében azonban idáig nem volt mindegyik befejezhető. A burgonya ültetése Vas- Veszprém- és Zalamegye kivételével mindenütt befejeződött. Az eső hatása alatt a kelése általában megindult, sőt a korai fajták már ki is kelték. A cukorrépa és a takarmányrépa vetését Vas- és Veszprém megye kivételével az egész országban befejezték, nagyrészt már kikelt, s helyenként már kapálják is.

A repce fejlődésének az időjárás nem kedvezett, az előző szárazság miatt ritkán kelt ki, alacsony; Heves- és Szabolcs megyében a fagy is kárt okozott benne. A kerti vetemények és hüvelyesek vetését legnagyobb részt befejezték, kivéve a babot, a melynek a vetése most van folyamatban számos vidéken. A káposztapalánták kiültetése megindult, a kender és len vetését befejezték. A korábbi vetések Békés, Csanád, Hajdu és Szolnok megyékben kikelték, fejlődésük elég szép. A dohánypalánták a melegágyakban jól kifejlődtek, ültetésük Pest- és Szolnok megyékben megkezdődött.

A rétek fűnövést is erősen megakadályozta a tavaszi szárazság; az esőzés után erőteljesen fejlődnek. A jó meleg időjárás a vegetáció visszamaradását hamar helyrehozná. A legelő erősen szenvedett. Eddigi fűnövése általában gyenge, legeltetésre nem alkalmas, a mi a jószág tartását igen megnehezítette. A késő éjszaki fagyok némely vidéken ártottak a gyümölcsfáknak.

A FABRE LINE HAJÓI NÉPSZERŰEK.

A nyár kezdetével megszaporodott a haza felé utazó magyarok száma. A FABRE LINE hajóival különösen sok magyar megy haza felé.

A Fabre Line meg is érdemli ezt a népszerűséget, mert a hajóin jól bálnak az utasokkal. Az étel nagyon jó és bőséges, azonkívül finom bort kapnak az utasok az étel mellé.

A Fabre Line bármely városba direkt ad el jegyet a magyaroknak Trieszten át.

POLACHEK ZOLTÁN

Főmérnök-Szabadalmi ügyvéd személyesen kezeli találmányok szabadalmazását az ATLÁMI SZABADALMI HIVATALBAN. Küldje be a lelti szelvényt MEG MA ezen címre: MANUFACTURERS PATENT CO. 520 FIFTH AVE. NEW YORK

Uraim: TELJESEN INGYEN szíveskedjék részemre elküldeni új Magyar könyveket, amely információkat tartalmaz a jobb munka viszonyokról

Nevelem Címem

A Közép-Nyugat egyedüli magyar hetilapja

St. Louis és Vidéke

Szerkesztő: KALDOR KALMAN

EGY ÉVRE 2 DOLLÁR

Rendelje meg, vagy kérjen

nutatványszámot e címen:

St. Louis és Vidéke

2023 SOUTH BROADWAY

St. Louis, Mo.

FIGYELEM!

BENHAM ÉS LYNCH MINES-I MAGYAROK.

Elsőrendű modern kórházunk van, hol a magyarokat a legjobb kezelésben és ellátásban részesítjük. Vannak tolmácsaink, a kik állandóan rendelkezésünkre állanak s így a magyarok az apó-lókkal és orvosokkal könnyebben megértethetik magukat. Ha beteg, jöjjön el a mi kórházunkba és jobb kezelésben részesül, mint bárhol az országban.

**BROSHEER-BRUMETT HOSPITAL
MIDDLESBORO, KY.**

Ha a Mitchell Magic Marvelt használja, azzal kimoshatja az egész heti mosását 16 perc alatt egy centért. Nem kell dörzsölni, nem eszi meg sem a kezét, sem a ruhát, nincs benne méreg s garantálunk, ha ezt használja, ruhája tovább tart. Még a maga felesége, anyja, kedvese egészsége egy centet? Ne vegyen más kotyvalékot, amelyek megesszik a ruhát pár mosás után. — Óvakodjon az utánzatoktól. Küldjön 1 talért s 10 centet postaköltségre s kap egy 6 hónapra való dobozzal. Ha beküld \$5-t, kap egy dolláros szép ajándékot s a postaköltséget is mi fizetjük. Írjon magyarul. Szakácskönyv \$2. Mail Order House., Glenfield, N. Y.

KÜLFÖLDI PÉNZ BEVÁLTÓ BANK BUDAPESTEN

VI. VILMOS CSÁSZAR-UT 45

Amerikában lakó magyarok dollárjait és Amerika minden egyes Bankja, Pénzüstete és Bankháza által kiadott dolláreskeket és dollárutalványokat mi a Budapesti Értéktőzsde napi legmagasabb ártályamán váltjuk be és vesszük meg. Kérjük az amerikai magyarságot és hozzátartozókat is, hogy keressék fel mindenkor teljes bizalommal levéllileg Bankházunkat. Mi dollárjaikat, dolláreskeiket és mindennemű dollárutalványait a Budapesti Értéktőzsde napi legmagasabb ártályamán váltjuk be és vásároljuk meg.

Róth Bank, Budapest, Hungary
VI., VILMOS CSÁSZAR-UT 45.
Alapítva: 1890. évben

Steubenville Bank and Trust Co.

104 South 4th Street, Steubenville, O.

PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók az eredeti árban.

Dollárbetétekre 4 százalék kamatot fizetünk

ANDREÁNSZKY ARTHUR,
a külföldi osztály vezetője

UNITED AMERICAN LINES

Közvetlen hajójárat

NEW YORK és HAMBURG

között. A legrövidebb ut Közép-Európa országaihoz az alanti hajókkal:

S. S. "Mount Clay" Junius 23.
S. S. "Mount Carrol" (uj) Junius 30
S. S. "Mount Clinton" (uj) Julius 7.

New Yorkból a hajók a 86-ik kikötőből indulnak a North Riverből West 46-ik utcától

HANSA" (Ex-Deutschland, a "HAYERN" s "WUERTENBERG" hajók) június havában állnak a tengerhajózás szolgálatába.

2, 4 és 6 ágyas kabinok, dohányzó, ebédlő és sétálásra alkalmas fedélzetek állnak kizárólag a 3-os osztályú utasok rendelkezésére. — Felvilágosításért forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz vagy erre a címre:

39 Broadway New York City

HAMBURG AMERICAN LINE

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

75 East 10th Street, New York

Telephone: MUYVESANT 969

Az egyedüli magyar bányászlap
az Egyesült Államokban

The Only Hungarian Miners
Journal in the United States

Szerkesztő
HIMLER MÁRTON

Editor
MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:

Magyarországon 2 évi \$2.00
Magyarországon 1 évi \$1.00

Subscription Rates:

In the United States \$2.00
In Hungary \$1.00

Megjelenik minden csütörtökön

Published Every Thursday

Published by **MARTIN HIMLER, Editor**

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the
Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség,
tanulás és összetartás!
Ez legyen a jelszavunk,
mert ez segít bennünket
előre a boldogulás felé.

Work, honesty,
education and cooperation!
This should be our motto,
for this helps us
toward our success.

Miért kell minden magyar bányásznak előfizetnie a Magyar Bányászlapra?

1. Mert a Magyar Bányászlap az amerikai magyar bányászok legjobb barátja, gyámoltója és tanácsadója.
2. Mert a Magyar Bányászlap szóval és tettel mindig a magyar bányászok érdekeit szolgálja.
3. Mert a Magyar Bányászlap sohasem kért a magyar bányászoktól semmit, hanem mindig csak adott.
4. Mert a Magyar Bányászlap az egyedüli magyar bányászújság, mely oktat, nevel és tanít.
5. Mert a Magyar Bányászlap rendületlenül megvédelmezi a magyar bányászok érdekeit.
6. Mert a Magyar Bányászlap már számtalan magyar bányászt védett meg a károsodástól.

A munkaviszonyokról

Bár az iparbárók és kereskedelmi magnások egyre azt hangoztatják, hogy az üzleti viszonyok javulnak és statisztikai adatokkal bizonyítják, hogy az általános jólét visszatértét jelenti az is, hogy Amerika lakossága május havában sokkal többet költött cukorra, mozokra, színházakra és más fényűzési cikkekre, mint áprilisban, a nagyobb fényűzés dacára is a munkanélküliek száma május havában a Washingtonban elkészített országos kimutatások szerint némileg felemelkedett. Az emelkedés áprillissal szemben ugyan csak egy százalékot tesz ki, de ha igaz lenne a "jó" üzletmenetéről és "prosperitásról" szóló sok híradás, akkor nem emelkedést mutatna a munkanélküliség és a tengődők száma, hanem csökkenést.

New York városban az általános helyzet nagyon komoly és enyhülésre egyelőre semmi kilátás sincsen. Most már 1922 tavaszától nem remélnek javulást New Yorkban és környékén. Összel még azt írták a lapok, hogy talán tavaszra jobb lesz a helyzet, tavaszszal ez év észére ígértek javulást, de most már megint 1922-re tolják ki a jobb idők bekövetkeztét. Hogy mi lesz addig, azzal a sok szerencsétlen munkanélküliség tengődő emberrel, arról a kimutatás nagy bölcsen hallgat.

A kimutatás a lanya üzleti élet okait is felsorolva, megemlíti, hogy a nem megfelelő szállítási lehetőségek, a vas és acél ipar állandó gyengesége, a külföldi piac leromlása, az építés nagy ára és általában a vásárló közönség erőltetett vásárlási sztrájkja az okai nagyrészt a jelenlegi viszonyok.

A fonó, fa és végül a bányaipar érzi meg ezeket a bajokat leginkább. Az egész országban nagy a lakásszükség és is építési kedv még mindig olyan lanyha, hogy egyes községekben és városokban a lakásszükség már szinte veszedelmes arányokat öltött.

De nem csak New York államában rosszak a viszonyok, hanem majdnem mindenütt. Így például Pennsylvániában a vas és fémipar nagyon rossz bérben van annyira, hogy a rossz viszonyok megrendítették az állam egész ipari és kereskedelmi életét.

A new englandi kerületben biztató jelnek tekinthető a gyapott ipar és fonó ipar némi javulása.

A bányavidékeken a helyzet még mindig nem olyan, mint kellene lenni, sok a tétlen bányász, a szénnek nincsen megfelelő ára, a vevők pedig dacára az alacsony szénáraknak, még mindig tartózkodnak a nagyobb vásárlásoktól.

Sokat várnak a külföldi és különösen az európai piac javulásától, ami természetesen szoros összefüggésben van a külföldi és amerikai pénzek közötti nagy árkülönbséggel, melyet az európai piac olyan helyzetbe kerül, hogy képes lesz megfizetni az amerikai gyártmányok árát, általános felindulás várható itt is, de hogy mikor fog ez bekövetkezni, azt még sejtjeni sem lehet, mert Európában még mindig állig felfegyverkezett milliók állanak szemben egymással és egyik napról a másikra sem lehet tudni, hogy Közép-Európa melyik pontján gyul ki újra a parázs alatt pislogó szikra, hogy pusztító tüzvészként nyargaljon végig az elsatnyult európai nemzetek testén.

SZTRAJKOLNAK A STÁJERORSZÁGI SZÉN-BÁNYÁSZOK.

A stájerországi szénbányászok és a bányatulajdonosok között tartott tárgyalások nem vezettek eredményre és a munkások vezetői a bányászok bérkövetelésének teljesítésére másnap délig tűzték ki a határidőt. A jelentések szerint a tárgyalások meghiusultak és így Stájerország szénterületének munkásai sztrájkba léptek.

A rövid szoknya és a rendőrbot

Hogy kerül ez a két "viselet" össze? Hát ez megint a mai élet rendkívüliségeihez, majdnem furcsaságaihoz tartozik.

Ugyanis egy tiszteltemelő női egyesület egyik tagja javaslatára, feliratot intéz a belügyi kormányhoz, melyben azt kéri:

"Alkalmazzanak a rendőrség kötelekében nőket, akik állandóan jelvényvel ellátva, bottal a kezükben ellenőriznék a túl rövid szoknyákat. A boton az alsó végétől 25 inches beosztás lenne, amivel állandóan megállapítható, hogy egy szoknya a rendesnél rövidebb-e, vagy sem. Az átlagos hosszúság ugyanis a földtől számított bizonyos incesig terjed. Ha már most egy szoknya a törvénytől rövidebbnek találnánk, az illetőt bevennék a rendőrségre és ott megbüntetnék."

Eddig van a nőegyesületi tatarozat. Akinek nem szoknyája, ne vegye magára. De már most a belügyminiszteren van a sor, hogy mit sző hozzá. Ha elfogadják és rendeltetbe, vagy pláne törvénybe iktatja: bizonyára azt is alaposan megfontolja, hogy hogyan lehet ezt — végrehajtani?

Azokkal a mukásasszonyokkal, leányokkal, akik korán reggel hajnalban indulnak dolgait után, azokkal nem lesz baj. Azoknak nem telik "erkölsrontó", divatos rövid szoknyára. Azoknak inkább az életük — rövid. Elnyűvődik, az egy szál hosszú szoknyájával együtt...

De már aztán a nap későbbi óráiban, délfelé; délután, este, éjjel, ezrével járnak a város utcáin, sétatereim olyan minden rendü-rangu hölgyek, akikre a botos női rendőr rácsaphat:

— Állj. Hosszu haj rövid szoknya. Ha rövid a szoknyád, mérjük meg egy bottal!

Dehány új női botos rendőr kell ehhez, hogy valamennyi rövid szoknyát ilyenformán — megbottozzon? Mondjuk legalább is két ezer. Ha mindegyik női botos csak tízet bevisz a rendőrségre, 20.000 hölgy kerül naponta a dutyiba. Mit csinálnak ezekkel a rendőrkapitány és rendőr urak, akiknek más egyéb dolguk is van, nemcsak hogy a szoknyákra gondoljanak? ...Hány ezer új jegyzőkönyvfelvitel, új akta lenne ezekből a szoknyáügyekből! No, nem kell megijedni. Azt hisszük, legfeljebb egy-kettő lenne, ha még csak ugyan törvényt csinálnának is a tiszteltemelő hölgy javaslatából. Több aztán nem is lenne. Mert mindjárt az első "előállítási" esetén olyan kalamajka kavarodnék a botos női rendőr körül... esdüllet... villamosok megállása... hogy maga a szoknya-rendőrnő telefonozna be a rendőrségre.

— Tessék lovasrendőröket küldeni szétverni a tömeget!

Hát így fest az "elmélet" a gyakorlatban. Bajos az ilyesmit rendőri eljárásra bízni. Jobb, ha maga a társadalom zundul fel ellene, ha már valamit helytelennek tart.

A női divatnak mindig voltak időszerű hóbortjai. Elmúltak önmaguktól. Az 1860-as években olyan abroncs-szoknyákat (kri-nolint) hordtak az asszonyok, mint egy-egy ótakos hordó. Hogy férnének be ezek ma a villamosokba? A rövid szoknya idején eszünkbe juthat a társadalom felzúdulása a hosszú — kalaptük ellen. Kipusztultak. Meg hát volt már "bukjelszoknya" is. Sőt "nadrágszoknya" vagy szoknya-nadrág is. Ezt az utóbbit tán alig három nap alatt lehetetlenné tette a köznevettség.

És volt már olyan divat is, hogy hosszú volt a szoknya. De némely hölgyek, a maguk "jól felfogott" érdeklükben ugyancsak magasra rántották a csücskét, nehogy — beszározódjék az alja. Hát így van ez. A női divathóbortokkal tömegesen nehéz birni.

Csonka-Magyarország lakossága

Magyarország megnyomorított térképe mellett most már a népszámlálás adatai is hirdetik a trianoni béke nemzetpusztítását. Huszmillió lakosa volt tíz évvel ezelőtt Magyarországnak és több mint hatvan százalékát ennek a lakosságnak tépte el tőlünk az antant erőhatalma, úgy hogy mindössze 7,840.832 lakosa van.

A központi statisztikai hivatal most tette közzé az 1921 január elseji népszámlálásnak ezt az eredményét. De ez a szám még nem mondható véglegesnek, mert a szerbek által ma is jogtalanul megszállva tartott déli területeken a népszámlálást nem lehetett megtartani, viszont ebben a népességi számban benne foglaltatik az Ausztriának odaitelt Nyugat-Magyarország is.

Ugyanezen a területen 1910-ben 7,470,006 volt a lakosság száma, a szaporodás tehát tíz év alatt 370.826 lélek, vagyis kerekén 5 százalék. A tíz évvel ezelőtti tartott népszámlálás ezen a területen 8.5 százalékos szaporodást tüntetett fel. Ötszázalékos szaporodás — tekintettel a háború hat esztendőjére — elég kedvező. Ennek a szaporodásnak szomorú okai azonban éppen az ország megsemmisítésében rejlenek. Tíz év alatt ugyanis ezen a területen 363.904 volt a születési többlet. A népesség természetes szaporodása adja tehát ugyszólván a területrészt szaporodásának teljes számát. Minthogy azonban a kivándorlási veszteség az első négy év alatt 56.695 volt, minthogy továbbá a megmaradt területrészt háborús vesztesége — amit számszerűen kimutatni nem lehet — igen nagy volt: nyilvánvaló, hogy a megszállott területekről körülbelül ugyanannyi embernek kellett Csonka-Magyarországba menekülni mint amennyi a területrészt háborús népvésztesége, valamint a kivándorlás négy évi vesztesége volt. Csonka-Magyarország háborús népvészteségét tehát a menekülők beözönlése egyenlítette ki.

A legnagyobb szaporodás Pest-vármegye tündeti föl: 12.1 százalékos, ami 123.840 léleknek felel meg. Ezt az eredményt főként Budapest környékének amerikai arányú fejlődése idézte elő. Így Erzsébetfalván 30.2, Rákospalotán 41.5, Csepelen 42.9. Pestszentlőrincen 47.6, Cinkotán 59.3, Kispesten 66.3 százalék a tíz évi szaporodás. A környéknek ez a fejlődése lényegesen enyhíti Budapest stagnálását. A főváros népessége ugyanis tíz év alatt csak öt százalékkal szaporodott, ha azonban egyúttal vesszük a környékbeli községekkel: Nagy Budapestnek immár 1,184,516 lakosa van és a szaporodás tíz év óta 107,853 lélek, vagyis tíz százalék.

A városok közül ma is Szeged az ország második városa s noha Ujszegedet, meg az alsó tanyákat elszakították s ezekkel együtt 1910-ben itt már 118,328 volt a lakosság száma, — így, megsemmisítve is 109,895 lakosa van Szegednek, 4483 lélekkel (4.3 százalék) több, mint amennyi Szeged mai részében tíz évvel ezelőtt volt. Debrecen ezuttal szintén felkerült a nagy városok sorába 103,228 főnyi lakossággal, a népszaporodás itt 11.3 százalék. Erősen megkötés-szerződött — Komárom elszakítása folytán — a megmaradt Komárom Újváros lakossága: 2945-ről 5989-re emelkedett. Győr és Miskolc fejlődése normális, fogást tüntet fel Hódmezővásárhely 1591 lélekkel, vagyis 2.6 százalékkal, Szegszárd 6.4 százalék, Paks 5.8 százalék, Dunaföldvár 3.7 százalék, Pápa 4.5 százalék, továbbá Karcag, Gyöngyös, Turkeve, Mór és Dévaványa, míg Gödöllő a menekülés folytán 341 százalékkal szaporodott, Felsőgalla szénbányászata folytán 39.8 százalékkal, Kaposvár 22.3 és Zalaegerszeg az internált tábor alapján 22.7 százalékkal szaporodott.

AZ ALANTI MÁSOLAT

REMITTER'S RECEIPT
I have received of the Remitter the sum of \$ 6000.00
Pay to the order of William Henry Jones
For (Foreign Money) \$ 25 (Twenty five pounds)
At Rate of Exchange 3/2 = \$ 75.00
Charge (C. O. D. or Domestic) \$ 75.00
Sold to John Doe
Address American Express Company
At New York City
John Doe

AMERICAN EXPRESS COMPANY
No. 777777
April first 1921
On presentation of this Cheque pay from our credit balance.
To the order of William Henry Jones
Twenty five POUNDS
London, England
To London Bank Ltd
AMERICAN EXPRESS COMPANY
Comptroller
John Doe

Egy American Express Cheque

(American Express Company csekke), aminőt a legtöbb irodáinkban és fiókgégyökségeinknél kaphat. Némely irodában valami csekélységgel más formát használnak, melynek baloldalán egy táblázat, jobb oldalán a nyugta van.

Minden csekklankettánk évkék szín papírosra van nyomtatva.

Szakítsa le a baloldalán levő nyugtát és a csekket küldje az óházába ajánlott levélben; a nyugtát őrizze meg gondosan. Ha a csekkel elveszne a postán, a társaságtól másolatot kap róla.

Rokonainak és barátainak, amint a csekket megkapják, nincs más teendőjük, mint elvinni abba a bankba, amelynek a csekkel bal alsó sarkán olvasható és megkapják annak teljes összegét. Ha ez a bank netalán más városban volna, bármely legközelebbi bank is beváltja vagy bekollektálja azt részére.

American Express Cheque (az American Express Company csekke) megbízható és előnyös, mert az American Express Company az utóbbi évek hosszú sorozatában több pénzt utalt át Európába, mint bármely más pénzintézet ebben az országban. E hosszú idő alatt szerzett tapasztalat és az óriási mennyiségű lebonyolított üzletforgalom képessé tette a társaságot, hogy megismertesse a külföldi bankokat és kifizető megbízottakat az amerikai express csekkel (American Express Cheque), pénztutalvány (Money Order), kábel átutalás (Cable Transfer) módjaitól úgy, hogy azok ma már mindenütt előnyben részesülnek.

American Express Cheque (Amerikai Express Társaság csekke) nagyon előnyös a városokban. Nagy és kis községekbe szóló átutalásnál használja az amerikai express társaság külföldi pénztutalványát (American Express Foreign Money Orders).

Amerikai Express csekkek (AMERICAN EXPRESS CHEQUE), pénztutalványt (MONEY ORDERS), kábelutalványt (CABLE TRANSFERS) több mint 8000 bankban, fiókgégyökségnél és több mint 30,000 express irodában vehet, az Egyesült Államok egész területén.

Menjen el bármely fiókirodánkba vagy az American Railway Express irodájába, vagy írjon magyarul a következő címre:

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT

AMERICAN EXPRESS CO.

65 BROADWAY, NEW YORK

Más New Yorki irodák

118 WEST 39th STREET

2:31 BROADWAY

18 CHATHAM SQUARE

17 WEST 23rd STREET

NEWARK, N. J.: 876 BROAD STREET

AMIT SOHASEM

FELEJTETHÜNK EL!

Hónapokkal ezelőtt történt, ugyan, de azért szeretettel s örömmel beszél még mindig Amerika magyarsága az első szeretethajó utjáról. A háborús utáni állapot közepette az American Relief Committee for Hungarian Sufferers legnagyobb gondolat domborodott ki e cselekedetben és a Magyarországra érkezett csomagok örömkönyveket fakasztottak sok ezer magyar családban.

Az első szeretet hajó utját az American Relief Committee for Hungarian Sufferers felügyelete mellett a Wm. Gertzen and Co. new yorki cég rendezte. Ugyanez a cég saját rendezésében és tisztviselőinek felügyelete alatt egy másik szeretet hajót indít rövidesen utnak. Igaz ugyan, hogy a csomagszállítás ez alkalommal kis költséggel is jár, de az a tudat, hogy a küldött csomagok teljes biztonságban vannak és hogy felbontatlanul rendeltetési helyükre jutnak, felérnek a hozandó áldozattal. Akinek rokoni, barátai vannak az oceanon át, az küldjön szeretet csomagot nekik, mert e tett olyan cselekedetet jelent, amit sohasem lehet elfelejteni.

A szeretet hajó (S. S. Jaddan) június 25-én indul New Yorkból. Ajánlatos tehát, hogy az elküldésre szánt csomagokat mielőbb adják fel, hogy a hajóindulás előtt idejében érkezzen meg New Yorkba.

A csomagokat erre a címre kell küldeni: Wm. F. Gertzen Co., 70 West St., New York City.

Nagy Társas utazás

S. S. BELVEDERE Junius 11-én TRIESTBE
S. S. CANADA Junius 17-én TRIESTBE
S. S. AMERIKA Junius 22-én BRÉMA

Ha ezen hajók bármelyikével akar utazni, akkor küldjön előleget, hogy helyét lefoglalhassuk.

Ha haza akar utazni, forduljon bizalommal hozzánk. Nálunk nemcsak hajójegyet veheti meg, nálunk lakhat, étkezik, egyúttal az első naptól az utolsó napig a MAGYAR Bányász OTTHONBAN (a magyar bánya munkások otthonában) tartózkodik. HA NINCS UTLEVELE, IRJON S MI AZONNAL MEGSZEREZZÜK.

Sok száz hazautazó testvérünk elővigyázatosságból jóelőre megcsináltatja utlevelét. Gondoskodjék ön is arról, hogy utlevele készen legyen.

Ha pénzt akar küldeni

Ha hajójegyet akar venni

Ha ó-hazai ügyét akarja elintéztetni

Ha családját szeretné kihozatni,

Forduljon minden ügyben mindig hozzánk

Magyar Bányász Otthon

RÓNA ARMÁND, Manager

75 EAST 10th ST.,

NE W YORK, N. Y.

Jusson mindig eszébe, hogy a Magyar Bányász Otthon a magyar bánya munkások vállalata és a magyar bányászok tulajdona.

MI UJSÁG A VÁRMEGYÉNKBEN

HIREK AZ Ó-HAZÁBÓL

ABAUJ MEGYE

Öngyilkos a temetőben. Minap délután négy óra tájban a kassai köztemetőben sétálók, az egyik sirra ráborulva mozdulatlan állapotban egy fiatal leányt találtak. A temetőőrt hívták, aki rögtön megállapította, hogy a szerencsétlen teremtés megmérgezte magát. A gyorsan megérkezett mentők a Komensky intézetbe szállították, ahol az öngyilkos gyomormosást kapott. Állapota gyorsan javult, úgy, hogy, hat órákor már ki lehetett hallgatni. Kiderült, hogy Rohan Steffiának hívják, 18 esztendő és szerelmi bánat miatt lett öngyilkos.

BORSOD MEGYE.

Titokzatos kincsek a pincében. A miskolci rendőrség a napokban bizalmas uton arról értesült, hogy a Kálvin-u. 9. sz. alatt nagyobb mennyiségű ezüst van elrejtve. Dudas és Teszlovits detektívek megkezdtek a nyomozást és az ezüsttárgyakat meg is találták egy B. M. nevű fiatalkoru háztartásbeli leánynál a Kossuth-u. 1. sz. alatti házban. Az ezüst evőeszközök sulya körülbelül hat kilogramm, hercegi korona van rajtuk és igen nagy értéket képviselnek.

A leányt a detektívek kihallgatták, aki előadta, hogy mintegy három-négy év előtt, amidőn az anyja halálos beteg volt, azt mondta neki, hogy a pincében levő nagy köre jól vigyázzon, mert kincs van alatta. A leány ez év nagypéntekjén lement a pincébe és a cementből készített kölapot egy a kö alatti üregben kibontotta és benne megtalálta az ezüst evőeszközöket. Azt hitte, hogy az anyja hagyta rá örökségül és mivel pénzre volt szüksége, elakart az azokat adni. A detektívek munkája most annak kiegészítésére irányul, hogy eredetileg kié voltak az ezüsttárgyak és ezután is felhívja mindazokat, akikről kilene évig visszamenőleg nagyobb mennyiségű ezüst eszközöket loptak el, hogy jelentsék azt be a rendőrségnek.

Agyonnyomta a kocsi. Szendrőn jelentik: Máté József kászói földműves minap este 10 órákor Szendrőről hazafelé menet a Boldva hídján mellett levő mintegy 2 méter magas töltésről az árokba fordult szekerével. A földműves oly szerencsétlenül esett az árokba, hogy a szekér tengelye alá került, agyrázkódást szenvedett és meghalt. Minthogy bűncselekmény nem forog fenn, a miskolci kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta a szerencsétlenül járt hozzátartozóinak.

Letartóztatták a kétnejű napszámot. A színelhármi jegyző telefonon felhívta a miskolci királyi ügyészséget, hogy Solenik János színelhármi napszámot ott 1918-ban házasságot kötött, majd Szirmán ugyanezen évben újra házasságra lépett. A kétnejű napszám, aki a forradalmak után cseh megszállott területre szökött, most újra visszatért és a hitlenül elhagyott két asszony feljelentésére Solenik Jánost a színelhármi csendőrség letartóztatta. A királyi ügyész utasítására beszállították Soleniket a miskolci királyi ügyészség fogházába.

HAJDU MEGYE.

Kétfejű csodaszülött. Lengyel-tóti községben Pahi Jánosné kétfejű gyerekeknek adott életet. Az újszülötnek két nyaka volt. Két teljesen kifejlesztett fejje. A születéskor csak az egyik fej élt és maga a gyermek csak öt percig maradt életben.

JÁSZ NAGY KUN SZOLNOK MEGYE.

Öngyilkos lett a negyedik felesége. Karcagról jelentik: Nagy Imre földműves felesége, Ujj Erzsébet, mialatt az ura Madarason járt, megölte a héthónapos fiát, aztán felakasztotta magát. Tettét azért követte el, mert férjével rossz viszonyban élt. Az özvegyen maradt Nagy Imrénék ez volt a negyedik felesége.

Szolnok diszpólgárává választotta Apponyi Albertet. Szolnok város közgyűlése egyhangú lelkesedéssel diszpólgárává választotta Apponyi Albert grófot.

KOLOZS MEGYE.

Kolozsváron királyi palotát épít az oláh uralkodó. Erdélyből érkező hírek szerint a román király a kolozsvári Pellegváron királyi palotát építtet és az alatta húzódó Erzsébet uton levő villákat az udvari személyzet számára fogják kisajátítani.

KOMÁROM MEGYE.

A felvidéki magyar tanítók követelése a cseh kormánytól. Komáromból jelentik, hogy a cseh kormány rendeletileg arra akarja kényszeríteni a magyar tanítókat, hogy a magyar iskolákban eszüli is tanítsanak. A tanítók Perbetén gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy amíg a cseh állam nem állít fel államköltségen egy cseh tanfolyamot, addig sem eszüli, sem tótul nem tanítanak. Követelik továbbá, hogy a cseh kultuszminiszteriumban magyar iskolaügyi osztályt létesítsenek, a melyen megértéssel intézi a magyar tanítóság dolgát.

NÓGRÁD MEGYE.

Csehek Magyarországon. Putnokról jelentik, hogy odaérkezett hír szerint Nógrádszentpéter községben botrányos garázdálkodást vitt véghez egy Hredlicska nevű fő hadnagy azon való bosszújában, hogy őt Horn Árpád nem hívta meg a házszentelési ünnepélyre, holott a környékbeli értelmiséget vendégül látta. Hredlicska, mint a községben állomásozó cseh katonaság parancsnoka, két katonával behatolt Horn Árpád kastélyába, s ott az ünnepi társaságot arra akarta kényszeríteni, hogy oszlojanak szét. Minthogy az együttevők nem engedelmesskedtek, Hredlicska riadót fuvatott s most már egész szakasz katonasággal rontott be a kastélyba, a társaság tagjait előbb letartóztatta, igazoltatta, aztán szétzavarta. Horn Árpád feljelentésére a cseh haditörvény-szék eljárást indított a garázda főhadnagy ellen.

Három millió szokolt kaptak a losonci munkások. Losoneről jelentik: A cseh kormány a losonci posztó- és gépgyáraknak jóvátétel címén három millió szokolt utalt ki. Ebből az összegből a gyárak három hónapra át teljes heti bért tartoznak fizetni a tultermelés és a munkahiány következtében munkánélkül levő munkásaiknak.

NYITRA MEGYE

A Nepomuki szoborledöntés fejleményei Nyitrán. Minthogy Nyitrán oly hírek terjedtek el, mintha az ottani Nepomuk szobrot katonának döntötték volna le, a helyőrség parancsnoka Thurnher ezredes két alezredes kíséretében fölkereste a püspöki vikáriust és a város polgármesterét és kifejezte a tett fölötti sajnálatát; egyben megígérte, hogy ha kiderül, hogy katonák voltak a tettesek, a legszigorubbán meg fogja őket büntetni.

Ugyanezest megjelölt egy 16 tagú katonai deputáció a fönt megnevezett személyiségeknél, szintén kifejezve a tett fölötti sajnálatát, de kijelentette, hogy a szobor ledöntésben része nem volt s hozzátette, hogy a katonaságnak érdeke a polgári közönységgel békében és egyetértésben élni.

PEST PILIS KIS KUN MEGYE

Barta Jenő államtitkár csődöt kért önmaga ellen. Néhány hónap pal ezelőtt a rendőrség letartóztatta Barta Jenőt, aki a Friedrich kormány államtitkáranak mondotta magát és több százezer korona erejéig megkárosította a Gábor Andor és Társa céget. A hitelezők és károsultak Barta vagyonára biztosítási végrehajtást kértek s a zárgondnok kinevezése tárgyában minap kellett volna döntenie a központi járásbírósnak. A tárgyaláson azonban váratlan fordulat történt. Barta Jenő ügyvédje ugyanis bejelentette, hogy ügyfele csődöt kért önmaga ellen és így a zárgondnok kijelölése már feleslegessé vált. Barta ezzel a csődkérdéssel csak bosszút akart állni hitelezőin, akik mereven elzárkóztak az egyezségi ajánlatok elől.

Laehne Hugót szabadon bocsátották. Laehne Hugót, a Károlyi kormány volt földművelésügyi államtitkárárt ez év február havában a katonai hatóság haderő elleni vétség gyanúja miatt letartóztatta. Mivel azonban a vizsgáló során Laehne ellen semmiféle adat nem merült fel, megszűntek ellene az eljárás. Az eljárás megszüntetése után még nem helyezették Laehnet szabadlábra, hanem átkísérték a toloncházba, ahol őrizetben tartották mindaddig, míg a polgári hatóságok az ellene folyamatban tett internálási eljárást le nem folytatták. Minthogy Laehne internálása ok nem merült fel, a volt államtitkárt szabadon bocsátották.

Hajóösszeütközés a Dunán. Minap éjszaka a Dunagőzhajózási Társaságnak Széchenyi nevű gőzöse, mintegy kétszáznegyven utassal Budapest felé tartott, Dunavecse alá érve, a hajó kapitánya kis távolságban, szembejövő hajót vett észre. A fényjelző lámpások gyengén működtek és ennek következménye volt, hogy a Széchenyi gőzös a szembejövő hajó orrát, az Erlaf nevű vontatógőzöst súrolta. A surlódás következtében mindkét hajó jelentéktelen sérüléseket szenvedett és rövid késés után mind a ketten folytathatták útjukat.

Tréfaból halál. Április 13-án délután a budai Horváth kertben vidáman tréfkáztak egymással Pench Antal, Bogdán László és Kovács Géza kereskedelmi iskolai tanulók. Egyszerre egy fiatalemberről álló társaság vonult el mellettük, akik közül egy Fekete Gyula nevű iparossegéd kérdőre vonta Penchét, hogy miért tett rá sértő megjegyzést? Pench figyelmeztette, hogy ne sértegetse, mert mint katona kénytelen lenne fegyverét használni. Fekete öklével ráütött a katonasorban levő fiatal emberre, aki kirántva oldal fegyverét, Feketét agyonszúrta. Az ügyet minap tárgyalta a statáriális bíróság, amely az ügyet a rendes bíróság elé utalta s a vádlottat addig is, amíg ítélkeznek felette, szabadlábra helyezte.

Kucsera káplán gyilkosságait halálra ítélték. A pestvidéki törvényszék hetekig tárgyalta Kucsera szentendrei káplán gyilkosságainak bűnpörét. Az ügyben tömördek vádlott volt, köztük dr. Horváth Ákos királyi főügyész helyettes is. A bíróság ez ügyben minap hirdette ki az ítéletet. Chudy Ferencet, Ozorai Józsefet és Schröter Aladárt, mint felbujtókat halálra, Tibor Jenőt életogytigani, Kupán Györgyöt tizenötévi, Balázs Istvánt tizenháromévi, Horváth Ákos főügyész helyettesét háromévi s a többi vádlottat is két évtől nyolcévig terjedő fegyházbüntetésre ítélték.

Holttesteket ringat a Duna bőcsője. A napi krónikás tolla kifáradt már a Dunából kifogott holttestek jegyzésébe. Eresből jött a legutóbb a hír, hogy egy barna egyenruhás, feloszlásnak indult férfitestet fogtak ki a Dunából. A holttestet Juhász Pál ercsii lakos halásztta ki a vízből és jelentést tett a rendőrségnek. A holttest személyazonosságát nem sikerült megállapítani, mert a hatóság még nem szállt ki a helyszínre.

Felakasztotta magát egy 14 éves diák, mert rossz intőtt kapott. Egy érzékeny lelkű gimnáziumi tanuló minap délután az édesanyja lakásán felakasztotta magát, azért, mert a tanárai három tantárgyból megintették. Nem akartunk az iskolai fegyelem szükei gességéről értekezni és távol álltőlünk, hogy az iskola nevelési és oktatási módszerei alkalmazásában beleavatkozunk, különösen most, hogy az ifjúság anyai hiába elposztokolt idő után végre valahára a könyvei mellé került és ismét tanul. De ennek a rendőri forrásból ismert hírek a hátterével mindenesetre érdemes lenne a pedagógusoknak is foglalkozni; mert nem elszigetelten álló eset, hogy az iskolai intő ilyen tragikus eredménnyel jár. Egyelőre csak annyit tudunk, hogy az öngyilkos fiu tulzatosan ideges természetű volt és ezt ma az iskolának figyelembe kell vennie, ha megannyira is tömegnevelést és tömegtanítást termel. A világért sem az a célunk, hogy a tanári testületnek terhére írjuk ezt a sajnálatos eseményt, de mindenesetre hangsúlyozzuk, hogy kötelessége a kor színvonalán álló nevelő intézetnek a tömegben is észrevenni a beteg egyént és ehhez alkalmaznia a maga nevelési eszközeit.

A gyermektragédiának a részletei is igen érdekesek. Az Aradi utcában a járókelők délután hat óra tájban észrevették, hogy az Aradi és Róza utca sarkán levő háznak az Aradi utca felőli oldalán az egyik emeleti ablakán egy meztelen testű fiatalember lóg.

A Róza utca 64. számú ház házmesteréhez a járókelők bementek és figyelmeztették a házmestert az utcán látottakra. A házmester fölment az első emelet 4. számú lakásába, amelynek az ablakában a gyanús embertest volt és mivel a lakást zárva találta, sőt azt zörgetésre sem nyitották ki, fölfestette az ajtót és az utcára nyíló szoba ablakában fölakasztva találta László György 14 éves gimnáziumi tanuló. A fiu már halott volt. A szerencsétlen fiu özvegy László Sándornának, a Királyi mozgó pénztárnoknőjének a fia, a Munkácsi utcai gimnázium 4-ik osztályában járt a fiu, aki néhány nappal ezelőtt három tantárgyból intőtt hozott. Ez a különben is ideges fiut annyira elkésztette, hogy öngyilkos lett. A fiu édes anyja délután 4 órákor elment hazulról foglalkozási helyére, a moziába, és otthon hagyta Györgyön kívül 9 éves Pista nevű fiát és a látogatóban ott tartózkodó Kovács Mariska 13 éves leányt. Alighogy az anyja eltávozott, László György azzal az ürügyvel hogy tanulnia kell, elküldte az öccsét és a leányt hazulról. Ezután magára zárta a lakást, levetkőzt és egy törülközővel az

ablakrájára fölakasztotta magát. A mélyen sujtott anyja már pár nap előtt is észrevette, hogy fia jobban izgatott, mint máskor és hogy mióta az intőt megkapta, alig tudta a teljesen szárnyszeggett fiut szóra bírni. Ma azonban ismét teljesen rendes viselkedésű volt a gyermek, úgy, hogy már teljesen megnyugodott és még ő vigasztalta a fiut, aki egy szóval sem árulta el, hogy milyen sötét tervvel foglalkozott.

A javítóintézeti leány rablógyilkos kísérlete. Budapestről jelentik: Zervovszky Borbála 44 éves malommunkásnő egy este fölkereste Sinka Mária 19 éves leányt, aki a rákospalotai javítóintézetben van elhelyezve. A leány elmondotta, hogy a javítóintézetben együtt van Zervovszky Borbála leányával és fölajánlotta neki, hogy ha valamit akar küldeni, szívesen vállalkozik a kézbesítésre. Az asszony azt ajánlotta Sinka Máriának, hogy töltsse nála az éjszakát és reggel majd összeesomajolja a leányának küldendő holmikat. Ezután lefeküdtek. Amint az asszony elaludt, a leány kiment a konyhába, ahonnan behozta a baltát és az alvó asszonyt kétszer fejbevert. Az ütések azonban csak könnyebb sérülést ejtettek Zervovszky Borbálán, aki az ágyból kiugorva, segítségért kiáltott. A kiáltozásra összeszaladt házbeliek rendőrt hoztak, aki a merénylő leányt egy lisztesszak mögé elbujva megtalálta a kamrában. Sinka Máriaát bekísérték a rendőrségre, ahol kihallgatásakor előadta, hogy megakartá ölni és ki akarta rabolni az asszonyt, mert a javítóintézetben levő leányától halott, hogy sok pénze van. Letartóztatták.

POZSONY MEGYE

Lefogtak egy veszedelmes betörőtársaságot. A rendőri sajtóiroda jelentése arról számol be, hogy az egy év óta Pozsonyban garázdálkodó, a rendőrség kezeiből sokszor ügyesen kibujó betörőbandát végre sikerült lefogni. A betörőtársaság, amely nagy szakértelemmel főleg pénzes szekrények feltörésével foglalkozott Pozsonyban számos rafinált betörést követett el. Így többek között Holz Armin papirkereskedőnél, Spitzer Ignátné bornyagykereskedőnél, Brück és Róna papirkereskedőnél, Mader Weiss vaskereskedésében, Fehér Lajos divatárkereskedésében, Reisz Sándor üzlethelyiségében, Kolm Kálmán bórkereskedőnél, Mráfó Kálmán lakásán, Nachmisk Oskár vaskereskedésében, Biffi Mária raktárában és Sonefeld Samuél-nél törték be. Betöréseket követtek el vagy legalább is betörési kísérleteket Nagyszombaton Galántán és Nyitrán. A társaság főleg kézzépénre és értéktárgyra fektetett főszűt.

Tíz nap előtt a nagyszombati rendőrség két gyanús idegent, kiknek utitaskájában teljes felszerelésű betörő eszközöket találtak, tartóztatott le. Az egyik neve Kovács Jenő, a másiké Tauber Fülöp. A pozsonyi rendőrség rögtön detektíveket küldött Nagyszombatra s megállapították, hogy a két ember azonos a sokat keresett betörőkkel. A banda tulajdonképpen 12 tagból állott. Név szerint tagjai voltak: Medvey Jenő henteslegény, Tátrai Lajos ügynök, Tauber Filip cipész, Sillinger Zsigmond ügynök, Kovács Jenő pincér, Schanda Ferenc lakatos, Paszkusz Simon kereskedőség, Wagner Henrik kereskedő, Krakauer János szerelő, Motieska Jaroslav, Fisl Dezső és egy Medvey vagy Medveky nevű 34 éves ember. Taubert, Silligert, Kovácsot és Fisl-t a pozsonyi rendőrség tartja

fogva. A betöréseket bevallották. A többi betörőket Kolozsváron, Berlinben, Krakkóban és Bécsben fogták le.

Gyermekek hulla a Vödric patakban. Illetékes forrásból értesülünk, hogy a pozsonyi Lanfranccon villa közelében minap reggel a Vödric patakban egy újszülött fiugyermek hulláját találták. A vizsgálobizottság megállapította, a gyermek teljesen kifejlesztett és életképes állapotban volt. A boncolásnál meg fogják állapítani, hogy a gyermek holtan jött-e világra vagy pedig gyilkosságnak esett áldozatul. A kis hullát az állami kórházba szállították. Az embertelen anyát keresik.

SOPRON MEGYE

Az egyik megszületett, a másik meghalt. Sopronból jelentik: Fertőszentmiklóson Pernyák Lajosnénak gyermeke született és gyermekágyban fektült. Csak maga volt otthon. Két éves kis leánya egy őrizetlen pillanatban kiszaladt az udvarra és az ott felgyülemlett víztócsába esett. A balesetet csak később fedezték fel a házbeliek. A kis gyermeket holtan húzták ki a tócsából.

Négy munkás tragédiája. Sopronból jelentik: Mikel Kálmán parasztagi lakos házában négy munkás pincét ásott, munka közben a fal bedől s mind a négy munkás maga alá temetett. Hármán könnyebb sérülést szenvedtek, a negyedik munkást szulcsseivel Sopronba szállították.

SZATMÁR MEGYE

A szatmári püspök is letette az esküt. Kolozsvárról érkezett hír szerint, a bukaresti kormány fel-szólította Boromissza Tibor szatmári püspököt, hogy jelentkezzen a hűségeskü letételére. A püspök eleget tett a felhívásnak, Bukarestbe utazott és ott Ferdinánd román király kezébe letette a hűségeskü.

ZALA VÁRMEGYE.

Városi rendőrség Nagykanizsán. Nagykanizsa az államrendőrség mellett külön városi rendőrséget is állít fel, mely két tisztből és tizenöt emberből fog állani. Nagykanizsa ezzel a cselekedetével utánozza Szegedet s Kaposvárt, mely városok piacerendészeti és közegészségügyi szempontból állítottak fel külön ellenőrző szervet: a városrendőrséget.

Husárak Zalamegyében. A Zalavármegyei Árvizsgáló Bizottság a hus és zsir tájékoztató árat az egész megyére a következőkben állapította meg: Marhahus kilogrammonként 40, borjúhús 46, sertéshús 48, zsirszalonna 80, zsir 90 korona.

ZEMPLÉN VÁRMEGYE.

Orozva lelőttek egy diákot. A sárospataki gimnázium egy tanulója, Joó Károly barátja, Fazekas Bertalan különféle ürügyekkel becsalta az erdőbe és ott hátulról, orozva nyakon lötte. A merénylő diákot nemrégiben zárták ki az iskolából, mert a tantermet felgyújtotta. Azóta a viselkedése teljesen zavaros, úgy, hogy egyelőre nem lehet tudni az esetben szándékos bűntény vagy örültég esete forog fenn. A szerencsétlen diákot életveszélyes sebével a szülői háznál ápolják.

Zemplénvármegye közigazgatási bizottsága legutóbb ülést tartott Thuránszky László főispán elnöklete alatt. Az ülés főbb pontjait Szentgyörgyi Géza s. tanfelügyelő ügye képezte, aki ellen a sátorlaja újhelyi kir. ügyészség jogerős

végzéssel kétrendbeli hivatali sikasztás vétsége miatt vádat emelt a közigazgatási bizottság Szentgyörgyit állásától felfüggesztette.

Rejtélyes gyilkosság Sátorlaján helyen.

Sátorlaján helyéről írják: Jelen-tették az újhelyi rendőrségnek, hogy a dr. Haas Bertalan Boglyoska-hegyi borházában gyilkosság történt. Azonnal bizottság ment ki a helyszínre. A gyilkosság áldozatát Bekelevszki András 25 éves volt orosz fogoly, cipész segédet az ágy mellett fekvé őriási vértócsában, teljesen elvágott gégevel találta. Kihallgatták az áldozat feleségét, Kalan Erzsébetet, akinek vallomása szerint a bűntett következőképp történt:

Kedden este 10 óra tájban jött haza Bekelevszki a feleségével a cipésműhelyből, ahol mint segéd dolgozott. A borház tornácán egy magas termetű ember állott, akit ő azelőtt — állítólag — sohasem láttak. Bementek a konyhába, ahol az ismeretlen kijelentette, hogy ő detektív és azért jött oda, mert egy nemrég letartóztatott betörő megszökött a fogházból és ő azt akarja letartóztatni.

Azután beszélgetni kezdtek, majd az idegen biztatni kezdte őket, hogy csak fekdűjenek le nyugodtan a szobában, ő majd addig a konyhában fog várakozni a megszökött betörőre. Bekelevszkiék le is fekdűtek, a lámpát azonban égve hagyták. Éjszaka 12 óra tájban arra ébredt Bekelevszkiné, hogy férje rémesen hűg. A szobában sötétség volt, a gyilkos eloltotta a lámpát és így az asszony nem látta, hogy mi történik, de férje hűgését hallva kiugrott az ágyból és segítségért kezdett kiabálni. A gyilkos erre egy súlyos tárggyal többször fejen ütötte, úgy, hogy összerogyott, de a rettegés erőt adott neki ahhoz, hogy bebujjon az ágy alá. A gyilkos gyufát gyújtott, kinyitotta a szekrényt és a ládát és körülbelül félórai eredménytelen kutatás után eltávozott. Bekelevszkiné csak reggel mert előbujni az ágy alól és egyenesen a szüleikhez rohant, akik aztán megtették a följelentést a rendőrségnek.

A helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosságot egy igen éles késsel követte el a tettes, de sem a kést, sem azt a botot, amellyel Bekelevszkiné fejserüléseit okozta, még nem sikerült megtalálni. Bekelevszkinét kihallgatása után az Erzsébet kórházba szállították s itt fogják majd megállapítani, hogy mennyire súlyosak a sérülései.

A holttest boncolása szerdán d. u. történt meg a köztemető hullaházában.

Vegyen friss Californiai szőlőt most.

amikor az ár még alacsony. Csak is kocsiságra nagyban áruljuk. Bövebb felvilágosítás végett írjon azonnal magyará. 1900 óta fenáll üzletünk S NINCS SEMMI MÁS ÜZLETTEL ÖSSZEKÖTTE. TÁSBEN. Beszélj meg barátival, és rendelj meg kocsisakomany szőlőt és takarítson meg pénzt.

Dep. 16
CALIFORNIA GRAPE CO. Inc.
188 North La Salle St. Dept. 16
CHICAGO, ILL.

Arthur I. Zeiger
MAGYAR ÜGYVÉD
442 FOURTH AVENUE,
Pittsburgh, Pa.

FABRE LINE

Jas. W. Elwell, General Agents.
17 State St., New York, N. Y.
Sáp, kényelmes hajók Triest felé

JUNIUS 17-ÁN

S. S. CANADA

Harmadosztályú jegy Triesztig
\$104.50 és \$5 adó
JULIUS 2-ÁN

S. S. PATRIA

Harmadosztályú jegy Triesztig
\$104.50 és \$5 adó
JULIUS 26-ÁN

S. S. PROVIDENCE

Harmadosztályú jegy Triesztig
\$104.50 és \$5 adó

Jegyet eladunk közvetlen Bécsig
Budapestig, Kassáig, Szegedig és
más városokig.

Jegyért forduljon bármely meg-
hatalmazott ügynökhöz.
Csakis olasz vízé szükséges ezek-
hez a hajókhöz.

Magyar bányászok!

Évek óta veletek vagyok. Évek
óta szolgálak ki benneteket.
Mindig jó és becsületes munkát
végeztem.

Ha bármikre van szükségetek,
gyertek hozzám.

Drs. O. M. WHITT & W. F. HILL
FOGORVOSOK

Matewan, W. Va.
Dr. W. F. McCoy utóda

Csak 1 dollárt kell

kell ezzel a szelvényvel kivá-
gni és beküldeni az Amerikai
Magyar Bányászlaphoz.
a történetért:

PINTÉR MARI

AMERIKÁBA MEGY

Megrendelő neve

Lakása

Város

Utca, szám vagy Box

ÓHAZAI LEVELÜK VAN.

Az alábbiaknak a Foreign Lan-
guage Information Service Ma-
gyar Osztályánál Magyarorszá-
ból érkezett levelük van, kik azt
az iroda helyiségében személye-
sen vagy levél útján bármikor át-
vehetik. Ha valaki ismerőst talál
a kerestettek között, szíveskedjék
figyelmeztetni. Cim: Foreign
Language Information Service,
Hungarian Section, 15 West 37th
Street, New York City.

Tóth István szobafestő, Zem-
plén megye.

Kanizsai Márton, 34 éves Tót-
szerdahely.

Reznik Izsák, Brooklyn,
Rabinovits Náthán, Philadel-
phia.

Bass Éliás, St. Louis, Bass Jó-
zsef, Chicago.

Szimon Ferenc 43 éves, Szi-
mon Anna 46 éves, Szöllősy Pál
42 éves. Glogovac, Arad m.

Fülöp József 36 éves Fehér-
templom.

Grünfeld Henrik 36 éves Be-
regzsász.

Szokoly József 50 éves, Her-
nád-Németi.

Schusztér Ábrahám 60 éves
Csernevit.

Hami Bertalané Jónás Eszter
Sárospatak.

Rozsánszky Mici 41 éves, Kéz-
márk.

Korponay Józsefné Csillag An-
na, Pécs

Slezák János, Körtevény
Miksch Márton, Köpcsény.

Miskolczi Teréz 50 éves Sze-
ged.

Gosztönyi Lénárd János 44
éves, Szany.

Vágási Imre 30 éves, Békés.

Szin Angela, Simonfalva. x

Czven Lyuba 44 éves Szerb-
Bóka.

Bagics István 34 éves Keme-
nessömje.

Billisz Samu 30 éves Pápa.
Medzihraszk Mária 45 éves
Liptószentmiklós.

Várdy Czincár Katinka, 41
éves táncosnő.

Trécsy Annie 28 éves

Pokorny György 31 éves Vin-
ga.

Dulena András 40 éves Lege-
nye.

Darvas Miksáné Lövy Regina,
Arad.

Rafael Josefin zongoraművész-
nő

Krausz Dávid Koronczy Dezső
65 éves Sümegrendek.

Gréger Johanna 41 éves Beret-
halom.

Obermayer Sándorné Kunkel
Adél 40 éves Csesznek

Pazar István tanító 27 éves.

Becsey Mária New York

Kerekes András Kíspeszt

Weisner Zsigmond, Temesvár.

Bicskey Béla, Tápió-Bicske.

Wolfart Lajos, Bácska

Faller Lőrinc Nagy-Técsa

Dinyovszky Károly Eperjes

Schwartz Sándor, Szepesbela

Kerek János, Csávos

Dankovszky Sándor, Humayer

Sándor, Lefkovits Lajos Szeged.

Molnár Géza Chicago

Kreushtz Anna, Németjáfalu

Szigeti Ernőné, Bohács Gizella

Homonna

Lenk Anton, Ifj Lenk Anton,

Lenk Lujza, Lenk Kajetan Szent

Gothard

Kuszovszky Károly, Vágselle.

Uzonyi Sándor Pilis

Balaszcz Mihályné Kavas Kata-
lin Adorjánfalva

Sessler János, 36 éves, Vágúj-
hely.

Salamon Sándor, 38 éves, Ka-
locsa.

Kirányi Mihályné Vilacska

Mariska, 36 éves, Nagymihály.

Vilacska Juliska, Nagymihály.

Vellner Alajos, Nagyvárád.

Dunkel István, körműves, 45
éves.

Marsic Fáni, Sziszek.

Gründel János Muki, 36 éves,
Vágújhely.

Monus Lajos, Szatmár-Németi.

Sattler Márkus, szabó, Krakó.

Schwartz Sándor, 52 éves,
Nagykálló.

Fónagy Margit, 33 éves,
Tenke.

Vasdinnyi Kálmán, Újvidék.

Füstös Mihály, Magyar-Décs.

Welsz Jenő, 43 éves, Aisó-Eörs.

Kis János, 64 éves, Szücsi,
Hevesmegye.

Köteles József, konyhakész,
Canada.

Balogh Béla, 40 éves, Mező-
patak.

Protits Miláné Hetényi Teréz,
42 éves, Komárom-Ujváros.

Suralik József, 60 éves, Söréd.

Keresztési Gyula, 38 éves, Ke-
resztési Rozália, 35 éves, Nagy-
bereg.

Hellmann József. Hellmann
Jakab, Szaplonca.

Szabó István, 54 éves, Szom-
bathely.

Alföldi Róza, 53 éves, Nagy-
Károly.

Pollák Max, 38 éves, Közép-
Visó.

Fodor György, 27 éves, Pécs.

Berecz Jnos, 64 éves, Kisvárd.

Walther Béla, Philadelphia.

Petrusek József, Jávorszky

József, Turócsmegye.

Krstyemánszky János, 28 éves,
Bán, Trencsénmegye.

Dvorák Vilmos, 63 éves, Brünn.

Schwartz Mihály, 40 éves, Szé-
kesut.

Bodnár Pavla Széplak

Scharl János Pécs

Schützer Hermin Kisbér

Lugumersky János Baja

Rostásy Szabó Rudolf Székes-
fehérvár

Tóth Rozália Békés

Gottlieb Gulyás Antal Budapest.

Gell Harryné Holchacker Anna

Oroszlán

Török Imre Berettyó Újfalu

Adlaf József Beresztovác

Rolhik László Galicia

Gutkopné Pothorszky Julia

Jászalszentgyörgy

Sutocky Sándor Hódmezővá-
sárhely y

Szemán János Tiszaluc
Mezei Ignác Chicago
Féderné Goldstein Berta Győr
Bányai József Széplak
Flick család, Sharon Springs
Preiser Ignác Gorlice
Oranszky Eduard Hédel
Farkas Sándor, szabó
Juhász Pál Oroszkomoróc
Metykó Katalin Székesfehérvár
Szmolej Jánosné Klenodics
Zsuzsi, Klenodics Anna.

Keller Mária, 29 éves, Szolnok.
Keller Berta, 26 éves, Magyar-
bród.

Popper Wilhelm, 65 éves, Zli-
chó.

Polgár Klmán, 3 éves, Fertő-
szentmiklós.

Steinherz William, 45 éves,
Kecskemét.

Edelstein B., 51 éves, Alsóvisó.

Sallay József, 48 éves, Bösárkány.

Blitzné Grossman Margit, 31
éves, Miskolcz.

Szrak Ferenc, 50 éves, Baty-
tyánfalva.

Pálffy D. D., 43 éves, Buda-
pest.

Pannal Alajos, 56 éves, Vasm.

Herc Izidor, bankár, 50 éves,
Visnyó.

Lackenbacher Izidor, 51 éves,
Nagykanizsa.

Krémer Péter, 28 éves, Temes-
ság.

Sréter Károly, 51 éves, Csécsé.

Szabó Jenő, 41 éves, Kassa.

Jankusz István, 38 éves, Nagy-
bény.

Becsky Ignác, 47 éves, Szat-
már-Németi.

Brancovszky Róza, 24 éves,
Nagybecskerek.

Brancovszky Viktória, 23 éves,
Nagybecskerek.

Nagy Mihály Sárd

Nagy Mihály Bugyi Juliska

Györffy Teréz Nagyvárád

Kanki György Tapolca

Klein Mór cipész hét fivére

Kulcsár Géza 41 éves Ungvár

Semege Géza Ungvár

Kovács Ába Jenő Békés

Koleszár Szilveszterné Szücs

Ilonka Cleveland

Gajdos Stefán, 48 éves, Besé-
ny.

Bekker Mór, 32 éves, Zabeltof

Beszédits Dezső Boroszló

Wallenstein Kálmán Belényes,

Bihar megye

Kohnné Wallenstein Etelka,

Belényes, Bihar megye

AMIT SOHASEM

FELEJTÜNK EL,

az nem más, mint a múlt év kará-
csony táján Magyarországra in-
dult Szeretet hajó. S amire szin-
tén hálával fog majd visszagondol-
ni egész Amerika magyarsága, az
újabb szeretet hajó útja lesz, mert

1921 JUNIUS 25-ÉN

indítjuk el New Yorkból az

S. S. JADDEN

hajót. A küldendő csomagok JU-
NIUS 22-IG áruházunkba kell,
hogy érjenek. Küldhetnek öreg ru-
haneműt, élelmiszert, fűszer-árut,
szóval mindent, kivéve robbanó-
szert vagy könnyen romlásnak in-
duló élelmi cikkeket.

Csomagolja be a küldeményét
erős falúba vagy hordóba. A küldé-
mény nagysága nincs korlátoz-
va, küldhet annyit, amennyit
akar. Csomagokat szállítunk Ma-
gyarországra és az elszakadt terü-
letekre is.

A szállítás költségei alacsonyak
és fedeznek minden kiadást, úgy,
hogy a címzettnek a csomag átvé-
telekor nem kell semmit sem fi-
zetnie. Az áraknak ezek:

40 font vagy kevesebb \$6.—
41 fonttól feljebb külön 16c font-
a biztosítási díj és minden dol-
ár után.

Az a 15,000 csomag, melyet az
első szeretet hajóval küldtünk át
Magyarországra, a legjobb bizto-
síték arra, hogy ez alkalommal is-
mét olcsón segíthetünk magyar-
országi szereteteinken.

A csomagokra írja rá a címzett
pontos nevét és címét, valamint
az ön nevét és pontos címét is, s
küldje el parcel post vagy express
útján BÉRMENTVE erre a címre:

A csomag elküldésekor küldje
a szállítási díjat M. O. vagy Check-
ben címünkre és írja meg, mennyi-
re akarja biztosítani.

F. Wm. Gertzen Co., Inc.

70 WEST STREET,
NEW YORK, N. Y.

Török Károly Nyírgelse
Szattler Leopold gyermekei
Homonna
Vavrik Gizella, Sátorlajaujhely
Kamondi Mihály Kissomló
Dihop Rudolf Budapest
Dimant Háni Kolozs megye
Trócsányi Gábor 36 éves
Mirics Mihály, Mirics Károly
Nagyteremia

Atlasz Áron, Lukó, Zemplén-
megye.

Hunyadi Lászlóné Kovács Li-
dia, 54 éves, Alsóvadász.

Bodó Péter, 34 éves, Gyergyó-
falu.

Melidey Sándor, 35 éves, Buda-
pest.

Kováts Jenő, 44 éves, Kisvárd.

Grün Berta, 61 éves, Grün Si-
mon, 58 éves, Fiser Dávidné Grün

Berta, Apályi, Szatmármegye.

Stoklaska István, 51 éves, Jesz-
trab.

Szinai Henrik, 42 éves, Neu-
mark.

Domonkos Mihály, 52 éves,
Kisldarnok.

Weisz Matild, 88 éves, Kéz-
márk.

Bartik István, Orosháza.

Welber József, 34 éves, Mun-
kács.

Dukesz Emil, 42 éves, Nagy-
Surány.

Mülner Béla, Mülner Anna,
Mülner Gizi, Isztiméri, Fehér-
megye.

Nashitz Vilmos, Nashitz Mar-
git, Gyula

Misu Imréné Boló Rozália Hás-
kut

Özv. Varga Ferencné Balázs

Rozália Keszthely

Rathknecht Mátyás utóda

Thüringia

Baltesz János Drotleff József

Drotleff Frigyes, Schneider Zsó-
fia Bolkács

Schusztér Márton Pécs

Ivanovics István, Vizvár, So-
mogy megye

Hombordy István Tiszaújlak

Majer Vilmos Chicago

Steerman Amália Naszád

Pethő Sándor Ajka

Stein M. Stein L. Zalkod, Sza-
bolcs megye

Guttman Lipót, Timár, Sza-
bolcs megye

Szabó Lipótné Medek Cili gyer-
mekei Balkány

Waldmann Ignác Tokaj

Morgenstein Jónás Kurtakeszi.

Macsinga Józsefné Decs Mária

Nyíregyháza

Schwarz Adolf Vencsellő

Altman Mór Szombathely, Alt-
man Riza Budapest, Altman Ka-
tica, Altman Ilonka

Csesznák Lajos Nyíregyháza

Dittler Sándor Budapest

Hevelka Geo. R. Ungvár

Lichardusz Gusztáv Liptószent

Miklós

Krausz Hermann Nyíregyháza

Dr. Demkó Gusztávné Kösz-
tler Etelka Tiszapolgár

K

CUNARD-ANCHOR

Legnagyobb, leggyorsabb hajók a világon. Kitűnő bányászati. Van helyi ügynökség az ön városában is

Magyarországba, Jugoszláviába, Csehoszlovákiába és Romániába Hamburgon át

SAXONIA Junius 21-én
II. o. \$180, III. o. \$125 és \$5 adó.

Trieszt, Fiume és Dubrovnikon át
ITALIA Junius 14-én
Kabinjegy \$175, III. oszt. \$100, Adó \$5.—

CALABRIA Julius 27-én
Dubrovnik, Trieszt, Fiume \$100 Adó \$5.—
Cherbour vagy Southamptonon keresztül

AQUITANIA Junius 14
MAURITANI Junius 15

Thurmond és vidéki magyarok

Megbízható bankunkba bátran fordulhatnak az 6-házába való pénzküldésért. Bankunk az Egyesült Államok bankjainak felügyelete alatt van.

Betétek után 3% kamatot fizetünk.

PÉNZT küldünk az óházába.

J. HUGH MILLER Cashier

National Bank of Thurmond
Thurmond, W. Va.

Gyors! Pontos. Biztos!

PÉNZKÜLDÉS

Magyarországba, Cseho-szlovákiába, Romániába és a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEKET ELADUNK

Kihozatalt elkészítünk Biztonság okáért forduljon az alábbi címre:

A. A. Bartifay & Co.

415 MARKET STREET,
McKEESPORT, PA.

American Express ügynöksége

Matewan és vidéki magyarok!

Ne küldjétek pénzt idegen bankokba. Jöjjenek hozzám, ahol becsületesnek bántanak veletek. Mr. A. D. Dicke, a bank pénztárnoka, a magyarok igaz, jó barátja.

Betétek után 3% kamatot fizetünk

ALAPTOKE 450,000.00

THE MATEWAN NATIONAL BANK
MATEWAN, W. VA

R. M. S. P.

KÉNYELMES UT

NEW YORK-HAMBURG
ORDUNA... Junius 18, Julius 30
ORBITA... Julius 2, August 13
OROPESA Julius 10, August 27
3-ad osztályú utasok kitűnő ellátásban részesülnek

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 BROADWAY, NEW YORK

Külföldi Magyarság
A külföldi Magyarok Szövetsége hivatalos lapja. Előfizetési ára egy évre 4 dollár. Kiadóhivatal: Budapest IX. Lónyay-utca 17. Ha még nem jár önnek rendelje meg.

Magyar egyleti ügyek

Megszavazták a Verhovayak a korszerinti fizetést.

A Verhovay Segélyegylet egész jövőjét mélyen érintő tárgyra adta le véleményét a szavazó urnánál az egyesület tagsága, amikor megszavazták a korszerinti fizetést és alapul a clevelandi konvención, elfogadott díjskálát fogadták el a Verhovay Segélyegylet tagjai.

A szavazatokat ellenőrző bizottság Hazletonban, Pa. junius elsején látott munkához és másfél napi munka után állapították meg az eredményt. Az ellenőrző bizottságban Máthé László elnök, Gábor István központi titkár, Gáspár István központi pénztárnok és Péry Ernő főellenőr vettek részt.

Három főkérdésre kellett válaszolniok az egylet tagjainak, a clevelandi, new yorki korszerinti, vagy pedig a régi egységes fizetési rendszert akarják-e fenntartani.

A szavazatok a következő módon oszlottak meg: a new yorki skála mellett szavaztak 572, a clevelandi skálára 4493 és az egységes fizetési rendszer mellett 3882-en. Így a clevelandi skálát fogadták el, mely a mi véleményünk szerint is legmegfelelőbb volt az összes előterjesztett skálák között.

Azután a betegsegélyezés összege tekintetében mondott véleményt az egylet tagsága a referendum alapján. A következő három kérdés volt szavazásra feltevé: Heti 9 dollárra óhajtják-e felemelni havi 1.15 fizetés ellenében a segélyt, mely befizetésen kívül még husz cent terhelné az összes tagokat ügykezelés és lapfentartási költségek címén, hét dolláros betegsegélyt óhajtanak-e 80 centes havi befizetéssel, husz cent külön megterheléssel a fenti célokra vagy végül hat dollár betegsegélyt fogadnak-e el havi 70 centes befizetés és husz cent külön illetékekkel.

A szavazásból a heti hét dolláros betegsegély került ki diadalmasan, így a jövőben erre a célra havi 80 cent befizetést teljesítenek majd a tagok, ezenkívül minden egyes tag 15 centet fizet havonta az ügykezelési költségekre, és 5 centet a lap fenntartására.

Több apróbb kérdésben is a referendum határozott és a hivatalos lap ügyében a két hetenként megjelenő lap mellett 2268 tag foglalt állást, míg 5734 szavazat a két hetenként megjelenő ellen volt.

Igy a Verhovayak Lapja a jövőben is csak havonta egy ízben fog megjelenni.

A korszerinti fizetési rendszer általánosításával a new yorki fiókok eddigi kétséges helyzete is megoldást nyert, mert New York állam törvényei szerint csakis olyan egylet kap engedélyt működésre, mely a korszerinti fizetési rendszert honosította meg, az egységes befizetési rendszer alapján New York állam területén a Verhovay fiókok csakis megtűrték voltak, de nem tehettek elég minden tekintetben azoknak a követelményeknek, melyeket a központi anyaegelet minden egyes fiókkal egylettől méltán elvárhat. A new yorki skálát nem fogadta el ugyan mérvadóknak az egylet tagsága, de nagyon valószínű, hogy New York állam kebelében működő 11 Verhovay fiók 1200 főnyi tagsága keresni fogja majd annak utját-módját, hogy továbbra is megmaradhassanak a nagy egylet keretében és a nagy többség döntését tudomásul véve, megszüntetik a felesleges és amugy is céltalan harcot a clevelandi, immár törvényesen elfogadott korszerinti skála ellen.

A referendummal illetve annak megejtésével sok zavaros kérdést és életbevágó fontosságú kérdést döntött el a Verhovay Segélyegylet tagsága és most már igazán mi sem állja utját annak, hogy az egylet megkezdje az értékes pro-

duktív munkát, szűnjének meg a kiesinyes egyéni érvényesülési vágyaktól sarkalt ellentétek és fogjanak össze egy szebb és jobb jövő reményében a Verhovay Egylet összes tagjai, mert csakis akkor lehet még nagyobb, még erősebb és hatalmasabb ez az egylet, mely az amerikai magyarságnak egyik legerősebb védvára, ha minden egyes tag átérzi megfelelő módon azt, hogy micsoda kötelezettségekkel jár az egylet tagsága és nem supán azokra a jogokra lesz tekintettel, melyeket a tagság nyújt.

Tisztújítás a Bridgeporti Szégyelő Szövetségben

A Bridgeporti Szövetség tisztújító választása május 29-én ért véget. Összesen 1228 szavazólap érkezett be, amelynek összehámlásával megállapították, hogy elnöknek ellenjelölt nélkül újra Dezső Jánost választották meg 1175 szavazattal. Megválasztották a többi régi tisztviselőket is. Zsenyhey József alelnökre 1179, Renczy János trustee 1035, Germánusz Emil felügyelő bizottsági elnökre 912 szavazat esett. Felügyelő bizottsági tagok: Molnár András, Balogh János Rankula Mihály; póttagok: Császár András és Kassai Károly.

ÉRTESÍTÉS!

A magyar bányászok bankja felkéri ügyfeleit hogy a jövőben minden levelezést, pénzküldeményt és betétet közvetlen a bank címére

WARFIELD, KY.

postára küldjék.

Sok esetben a money ordereket a Himler Coal Company postaalomására, — HIMLERVILLE, KY. címre állíttatják ki Ez által a bank hátráltatva van a munkában és a money orderek kezelésében, mert azokat nem válthatjuk be, mivel a bank rendes postája a Warfieldi postán lesz lebonyolítva.

Ez által ügyfeleink megbízásait pontosan és akadálytalanul intézhették el.

**HIMLER STATE BANK
WARFIELD, KY.**

DRY?

8 gall
\$1.98

America száraz lett és azt mondják, hogy a whiskey megszűnt örökre. De nem kell emiatt aggódni, mert a Union Mail Order Co. 478 National Ave., Milwaukee, Wis. olyan kivonatot árusít, amiből néhány gallon igen jó és zamatos italt készíthet. Itt ebből rengeteg, munka után, étkezésnél, mulatságoknál, összejöveteleken vagy lakodalmakon és ez itál olyan jó, hogy egyszeri próba után, mindig többet kíván belőle. Ez a cég jól áll érte, hogy mindenki meg lesz elégedve. Egy csomag kivonat, amiből nyolc gallon jó italt készíthet, mindössze csak \$1.98-be kerül. Tegyezz meg, hogy csakis a cégtől kaphat ilyen sok kivonatot ilyen olcsó árban. Ha ön beküldi \$1.98-et, a postafordultával elküldik önnek a kivonatot portómentesen. De ha inkább csak akkor fizeti, amikor a kivonatot megkapja, egyszerűen vágja ki a hirdetést és küldje be az alatti címre az ön pontos címevel együtt és a cég azonnal elküldi önnek a kivonatot és a szállítással fizetett érte \$1.98-et és 20 centet pedig a csomagolás és szállításiért.

UNION MAIL ORDER CO.
Dept. 263
478 National Avenue,
MILWAUKEE, WIS.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

Dobják el a sérvkötőket.
Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedő ember talál enyhülést és szabadul meg a sérvkötő kellemetlen kintzásától a SPURTS tudományos ADHESIF PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, hátra-rossza el magát, dobja el a sérvkötőt, a gumit és vasalkat szorító köteleket. Hadd küldjünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO
kötőket. Semmit sem számítunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyítékokat, hogy a PLAPAO PADS mit nyújt másoknak. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Eskü alatt tett vallomások az ország minden részéből bizonyítják, hogy a PLAPAO PADS-ek megjavították azt a károsodást, amit "sérvek" nevezünk. NE VÁRJON. NE KÉSEDELMESEKEDJEN. Küldje be a nevét és címét MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cím: PLAPAO CO., 2834 Stuart Bldg. ST. LOUIS, MO.

Bányahírek

VISSZAJÖNNÉK A LIPTÓI SZÉNANYAMUNKÁSOK.

A szénbizottság hivatalos jelentése szerint a napi széntermelés körülbelül háromszáz vagonnal csökkent. Ezt a csökkenést a lip-tómegei szénbányamunkások távo-zása okozta. A munkások hazamen-tek és a cseh hatóságok még mindezeideig nem adták ki utleveleiket. Ez ügyben Rau Gottlob miniszteri tanácsos a következőket mondotta:

— Értésültem a bányákból, hogy a lip-tómegei munkások rövidesen visszajönnek. A cseh hatóságoktól megkapták erre az engedélyt. A széntermelés így tehát tetemesen emelkedik. Habár nagyobb üzemeltünk el a tavasz óta szénnel s a dunai hajózáshoz ugyancsak a kormánybiztosság utalja ki a szükséges szénmennyiséget, a tisztviselők szénellátásában fenakadás nem lesz. Az állami segélyakció utján ezután is pontosan megkapták havónként a két métermáza szenet.

—A Máv-tól a mult heten átíratot kaptunk, melyben kéri, hogy a vasutigazgatóság önállóan, a szénbizottság hatáskörén kívül vásárolhasson külföldi szenet. Az engedélyt természetesen megadtuk.

NEM ÉRKEZIK SZÉN MAGYARORSZÁGBA A LENGYEL BETÖRÉS MIATT.

A közlekedési és ipari üzemek elkészültek arra, hogy a szénellátás javulásával üzemüket kiterjesztik. Most a porosz-sziléziai események következtében az ottani bányák nem tehetnek eleget szállítási kötelezettségüknek és az onnan várt szénmennyiség immár napok óta elmaradt.

A MÁV. és a gyáripár nagy aggodalommal nézi a szénhelyzetnek ilyen súlyosbodását és számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a porosz-sziléziai szén helyett más-honnan kell szenet szerezni. Illetékes helyről ebben az ügyben a következő felvilágosítást adták:

—A porosz-sziléziai események hónapok tervszerű munkáját döntik halomba. Mint ismeretes, si-került havonta 3 ezer tonna szenet biztosítani a közlekedési és ipari üzemek részére. A fölkelők azonban a bányászok munkáját és a szállítást lehetetlenné teszik. A mai jelentések szerint a szénterület ellenmegszállás alatt áll és így reményesség van arra, hogy napok mulva a szállítás talán megindul. Ma azonban az a helyzet, hogy ezt a szenet máshonnan kell pótolni.

—A barnaszén ajánlatokon kívül a francia megszállás alatt lévő területekről 260 koronás, tehát árban megfelelő szénajánlataink vannak.

UJRAFELVÉTELI KÉRELEM RUMBOLD ATTILA ÜGYÉBEN.

Köztudomású, hogy az 1920-ik év őszén a Britanniában elkövetett egyéni akciókból kifolyólag a statáriális bíróság Rumbold Attilát halálra ítélte, legfelsőbb helyen azonban a halálbüntetést kegyelmi uton 15 évi fegyházra változtatták át. A védő most a budapesti kir. törvényszékhez újrafelvételi kérelmet nyújtott be, amelyben bizonyítást ajánl a tekintetben is, hogy Weisz Dávid a statáriális bíróság előtt kihallgatott tanukat illetéktelenül befolyásolni akarta.

HÁZBÉRFIZETÉSBŐL — KARDÁFFÉR.

Az Átlós-ut 54. számú házban véres kardaffér játszódott le. A házban lakik Szamosi Tibor csendőrtartalékszázalásbeli hadnagy, aki minap délután, amikor Szabó Pál házmaster, a házbérrét járt nálá, összeháldozott vele. Délután, amikor a házmaster, eki egyutt tal villamosvasutit ellenőr, a lakbérösszeszámlolásával foglalkozott, belépett szobájába Szamosi hadnagy Windischmann Vilmos nevű tisztiszolgája kíséretében. A hadnagy balkezeben revolvert tartott, jobbkezeében pedig kardot. Szabó és Szamosi között szöváltás keletkezett, melynek folyamán a hadnagy kardjával néhányszor rásujtott a házmasterre, aki jobbkeze-vel, bal arca és bal alsókarján megsebesült. A házmaster segélykiáltásaira a házbeliek összefutottak és rendőrt siettek.

A közelben posztoló rendőr akadályozta meg a további brutaltást, majd fölszólította Szamosit, hogy kövesse a Hadik lakatyába. Szamosi a felszólításnak eleget téve, el is ment lakatyába, ahol az ügyeletes tiszt az esetről jelentést és jegyzőkönyvet vett fel és nyom-ban jelentést tett a városparancsnokságon. A megsérült házmaster a mentők a Rókus kórházba szállították, ahol sebeit bekötözték. A városparancsnokság később tisztí járórt küldött Szamosiért, a ki ellen megindult az eljárás.

ELFOGOTT SZÉNTOLVAJOK.

A budapesti rendőrség megtudta, hogy a Kapas-utca 5. sz. házban lévő vendéglőben egy gyanús társaság szokott mulatozni, nagy-ban költsékre, tiltott szerencsejátékokat folytatnak és szénnel kelet ellenmegszállás alatt áll és így reményesség van arra, hogy napok mulva a szállítás talán megindul. Ma azonban az a helyzet, hogy ezt a szenet máshonnan kell pótolni.

A Californiai Budapest írásban és képben

Most jelent meg magyar nyelven Budapest Californiában című füzetünk, amelyben írásban és képben bemutatjuk az amerikai magyarságnak azt a nagyszerű helyet, ahol a californiai Budapest felépült és a hol az amerikai magyar gazdák letelepednek.

Ebben a pompás kiállítású füzetben, amely minden magyar otthonnak díszre várhat, minden benne van, ami csak önt érdekelheti. Le van írva benne a föld, a víz, a éghajlat, a közlekedés, a viszonyok, a földek árai, a fizetési feltételek, az ideutazás, az új otthon kiválasztása.

Ugyancsak eredeti fénykép felvételekkel vannak bemutatva Budapestnek és környéknek egyes részleit, valamint a már letelepedett magyar gazdák családai és csoportjai képei.

A füzetben a következő cikkek vannak:

A sikeres gazdálkodás Californiában. — Budapest és környéke. — A gyümölcs termelés. — A szőlő termelés. — A csirke tenyésztés. — A szántóföldek. — A két és fél akeres otthon. — Mit mondanak a már letelepedett budapesti magyar gazdák. — Hogyan történik az utazás Budapestre. — A szakértők véleménye Budapestről és környékéről.

Aki ezeket elolvassa, az mindent megtud Budapestről és környékéről. Annak már felesleges minden további kérdészkö-dés és ha elhatározza magát arra, hogy szintén egyik érdemes tagja legyen a budapesti magyar kolóniának, csak fel kell ülnie a vonatra és ideutazni.

ség az egész társaságot letartóztatta. Csapó beismerte, hogy a gázgyárból is lopott több üres szén-blankattát és azokat is felhasznál-ták.

FOLYTON SZAPORODIK AZ ÖNGYILKOSOK SZÁMA.

Budapestben az életuntak védő-íródája részletes statisztikát dolgozott ki az öngyilkossági esetek-ről és megállapítja, hogy ebben az évben már több mint 600 öngyilkosságot követtek el és az esetek husz százaléka halállal végződött. Az öngyilkosok ujabban leginkább mérgeggel akarnak véget vetni az életüknek, sokan a fegyvert választják, végül igen sokan vízbe ugranak. "Szinte kivés-zőben levő öngyilkossági mód — jegyzi meg a beszámoló — az akasztás által való öngyilkosság, a mely az öngyilkossági eseteknek csak tíz százalékát teszi". Az öngyilkosok közül 60 százalék nő.

A VÁSÁRCSARNOKBAN DRÁGUL A HUS.

A budapesti vásárcsarnokban noha rengeteg vágott állatot hoztak be, egyebek között 914 borjút, egy-két mézsáros minden ok nélkül megdrágította a hus árát. A sütnivaló marhahúst 76 koronáért adja, míg másutt 70 koronáért is kapható, a gulyásért 69 koronát kér, noha más árusnál 30 korona az ára. A borjueomb 80—90 korona, a karaj 56—60 korona. A sertés-karaj 100 korona, sertéscsomb 80—84 korona. A szalonna ára 80 korona, a ház ára 90 koronától 96 koronáig, őzbak 20 kilogrammas, kilónként 100 koronáért kapható. Az idei pünkösdi liba 150 korona kilója.

A tojás ára leszálit 3 koronára. A zöldségpiacon sok az ár. Kapható spárga is, kilója 45—50 korona. A paraj 14, a sóska 12 korona. Az idei hagyma 10 koronába, a vöröshagyma 22 koronába kerül.

FELROBBANT ÁGYULÖVEDÉK ALDOZATAI.

Nagy szerencsétlenség történt Budapestén a Karpfenstein-utca 4. számú ház második emeletének 12. számú lakásában, melyet Grim Béla lakatos bérel. Grim szét akart szedni egy 3.75 centiméteres gyalogsági ágyulövedéket, mely azonban eközben felrobbant. Grim Béka mellette állott, a mellén és a la egész testén összeégett: felesége, két lábán, Prém Rezső kilencéves tanuló, az asszony öccse, pedig mellén, hasán és a két karján szenvedett súlyos sérülést. Meg-sérült az arca Guth Anna fodrásznő is, aki látogatóban volt Grimméknél. A házaspárt és a kis-fiút a kórházba vitték a mentők. Grim azt állítja, hogy az utcan találta az ágyulövedéket és öngyul-tókat akart belőle készíteni.

NYOLCPERCES FÖLDREN-GÉS VOLT BUDAPESTEN.

Minap délután hat óra 28 per-cor erősen észrevehető földrengés volt Budapestén. A heves lökések-ket igen sokan vették észre a vá-rospan. Pesten az emeleti laká-sokban elmozdultak helyükről a bútorok, a rengést különösen Bu-dán lehetett érezni, ahol több he-lyen kisebb pánikot is okozott. A falon megingottak a képek, az aj-tók kinyitlakt, az ablakok recseg-tek, az emberek több helyen tö-lyen tömegesen futottak ki az ut-cára. Különösen az okozott riad-almat, hogy néhány nappal ez-előtt érkezett a híre kisebb kecs-keméti földrengéseknek és a kecs-keméti lökések ugyanolyan ter-mészetűek voltak, mint amilyenek a katasztrófális nagy földrengést megelőzték.

Valószínű, hogy a földrengést vidéken is több helyen érezték, vidékről azonban egyelőre semmi jelentés nem érkezett. Nincs ki-zárva az sem, hogy ismét a kecs-keméti földrengési fészkek műkö-dik és esetleg egy erősebb elföldi földrengés előlökéseit éreztük ma délután.

Győrben ugyanakkor hat óra 35 perccor délután kelet-nyugati irányban gyenge földrengés volt észlelhető. A földrengés három lökésben nyilvánult.

AZ ANGOLOK FÖLDGÁZ UTÁN KUTATNAK DUNÁN TUL

Az angol szindikátus a Dunán-tulon megkezdte a furatásokat, miután a szükséges gépek és eszkö-zök Angliából ideérkeztek. Erre vonatkozóan Papanek miniszteri tanácsos, a pénzügyminisztérium földgázosztályának vezetője "Az Est munkatársának a következőket mondotta:

— Eredményeikről még távolról sem beszélhetünk. A furatások megindultak és az első kutat Bu-dafapusztán furják a vállalkozók. Eddig hetven méter mélységig ju-tottak el. Hogy az illető területen földgáz vagy petróleum találha-tó-e, az majd csak hét-nyolcszáz, de minimálisan ötszáz méter mély-ségnél fog kitűnni.

— A mi azt a hírt illeti, hogy a magyar érdekeltek is belépnak az angol szindikátusba, ez még nem aktuális. Hiszen az angolok vállal-ták magukra a kutatással járó egész kockázatot és ha majd a ku-ratások eredményeivel járnak és földgázt és petróleumot tényleg találának a Dunán-tulon, akkor ke-riül a sor arra, hogy a magyar kor-mány és a hazai tőkeérdekeltség balépjen a szindikátusba.

ISMÉT HULLAT FOGTAK KI A DUNÁBÓL.

Május 11-én a II. kerületi Ti-már-utca közelében egy meztelen egyén holttestét fogták ki a Du-nából, a holttest összes ruházata csak a lábán lévő cipőből állott. A holttest már oszlásnak indult és a rendőrorvos megállapítása sze-rint hónapok óta volt a vízben.

Tekintettel arra, hogy az AMERIKAI MAGYARSÁG LETELEPÜLÉSE BUDAPESTEN MIND NAGYOBB ARANYOKAT ÖLT ÉS ANNAK TELJESÍTÉSE MIND TÖBB MUNKÁT AD, A LOS ANGELESI FÖKIRODÁNKAT BESZÜNTETTÜK ÉS EGYENESEN BUDAPESTRŐL INTÉZÜNK MINDENT. EZÉRT MINDENKI A BUDAPESTI FÖKIRODÁNKHOZ INTÉZZE LEVELET ÉS AKI BUDAPESTEN AKAR LETELEPEDNI, EGYENESEN ODA UTÁZZA K.

Ha érdekli önt a californiai Budapest és az ott megalakult amerikai magyar gazda kolónia, vágja ki e levélvnyt és küldje be hozzánk. Mi forduló postával elküldjük önnek a megjelent képes füzetünket.

Hungarian Colonization Co.

Budapest, Ca.

Post Office Fontana, Cal.

Kérem a képes füzetük megküldését:

Név
Foglalkozás
Utca és házszám
Város és állam

Hasznos tudnivalók

A BETEGSÉGEKRŐL.

Az emberi testnek legtöbb betegsége gyuladással kapcsolatos. A gyulladást néha daganatok, piros foltok, gennyedések mutatják, sokszor azonban csak fájdalmat érzünk vagy lázunk van, de külső jel nem mutatja, hogy valamelyik testrésznél beteg. Lázzal szokott járni a gyuladásnak az a fajtája is, amit hurutnak nevezzük. A szájunk, orrunk, torkunk belseje és testünk más részeit is nyálkahártya béleli ki. A hurut a nyálkahártyáknak az a betegsége, amikor a nyálkahártyák váladékot izznak ki, hol higabb, hol pedig sűrűbb, szívósabb váladékok.

A hurutok özt legismeretesebb a nátha, amikor az orrunk nyálka hártája izzad ki többé-kevésbé hig váladékot. Vannak egészen sűrű hurutos váladékok is, amelyek ugy adatapadnak a hurutos nyálkahártyához, mint egy hártya. Ilyen váladéka szokott lenni néha a gégehurutnak, amikor a gége belsejében hurutos a nyálkahártya. Az ilyen száraz gégehurut váladékát nagyon nehéz is kiköhögni, mert nagyon ragad a gégehez. Ha olyanféle a gégehurut, mint a nátha, akkor igen könnyű a kiköhögés.

Ha váladéka szokott lenni a belék nyálkahártyájának, ha azok hurutosak és bélhurutot okoznak. A bélhurutban nagyon elgyöngül az ember, mert a hurutos váladékban igen sok folyadékot vesz.

A hurutok rendszeren nem nagyon fájdalmas betegség, kivált az olyanok, amelyeknek hig a váladéka. Ha az ilyen nedves hurut olyan testrészen van, amelynek kijárása van—például az orrban, gyomorban, bélben, gégeben, tüdőben — akkor eltávozik a váladék. De lehet a testünknek kömörkörüli bezárt üregeiben is, különösen a mellüreg, a hasüreg, a szívburók, a fül belső része, — akkor a váladék nem tud kijutni, megkezd és néha igen súlyos betegséget okoz. Ha a fülhurut váladéka csak egy kanálnyira szaporodik, már akkor is feszíti azt a kis üreget és igen nagy fájdalmat okoz.

Ha a mellhártya hurutos és a mellüregben reked meg a váladék, akkor attól a tüdő alig tud mozogni és az ember igen nehezen lélegzik. A szívburokban is aránylag kevés folyadéknak kell meggyülni, hogy a szívet máris akadályozza a mozgásában, azért a szívburók hurutos gyulladása igen veszedelmes betegség. A hasüreg, — ahol a hashártya hurutos váladéka gyülik meg, — igen nagy, úgy, hogy több liter folyadék is ellehet benne életveszedelem nélkül. Vízibetegségben szenvedő ember hasában néha husz liter folyadék is meggyülik. Ez az állapot azért veszedelmes, mert a váladék folyadékát az egész testből vonja el a hashártya és ebben az egész test nagyon kimerülhet.

Ha valamelyik testrészben ilyen veszedelmesen meggyülik a hurutos váladék, akkor azt az orvos lecsapolhatja. Vékony, csöves tűt szur ilyenkor oda, ahol a váladék van, azon aztán az lassan kiesorog. A hurut persze nem gyógyul meg ettől, csak a hirtelen veszedelem szűnik meg. Néha a hurut soká tart és az ember mellét vagy hasát sokszor egymásután meg kell esapolni.

Vannak emberek, akik minduntalan hurutot kapnak, például náthát, vagy gégehurutot. Amint egy kicsit nedvesre válik az idő, rögtön náthásak lesznek, vagy rekedtek és köhögni kezdenek. Az ilyen emberek legnagyobb részét általában szenvednek egy kis hurutban, ami olyan csekély, hogy alig venni észre, de minden apróságtól, amit az egészen egészséges ember meg se érez, ezek a megrogzított kis hurutok egyszerre meg erősödnek. Aki ilyen könnyen lesz hurutos, aki minden kis hűvösségtől mindjárt meghül, annak meg kell edzenie magát, hogy nagyobb

betegséget ne kapjon. A meghülésre hajlandó ember ne óvakodjék túlságosan minden kis szellőtől, mert akkor még jobban elkényezteti magát és még hűleke-nyebb lesz, hanem óvatosan szoktassa hozzá a testét a hűvösséghez. Erre az a legjobb, ha meleg nyáron elkezd hideg vízben fürödni és amint ősszel hidegebb lesz az idő, nem hagyja abba, hanem legalább is minden reggel hideg vízzel megmosdik a derekától fölfelé. Így lassanként megszokja és végül már olyan jól állja a hideget, hogy aztán már nem egykönnyen hül meg.

A hideget jól tűrő, edzett ember nem egyhamar kap hurutos betegséget és sokkal ritkábban kapja meg a veszedelmes tüdőhurutot is. A tüdőhurut maga ritkán veszedelmes betegség, csak azzal lehet veszedelmes, hogy a hurutos tüdő könnyebben kap meg más tüdőbetegségeket is. — Például a tüdősorvadást, amely majdnem mindig makacs, de nem nagyon erős tüdőhuruttal kezdődik és csak lassan, hónapok vagy évek múlva válik veszedelmezzé. Az ember, aki a hideghez-meleghöz egyformán hozzászoktatja a testét, az nem könnyen kap hurutos betegséget, tehát tüdőhurutot se. Akinak hurutos betegsége van, akármilyen enyhe is, de soká tart, az okvetlenül menjen az orvoshoz és iparkodjék megszabadulni a betegségtől. Mert hogyha a rekedtség vagy egy kis köhészélés maga nem is nagy betegség, de a nyitott kapuja az igazi, életveszedelmes nagy betegséggnek — néha még a tüdősorvadásnak is.

A CSUZ ÉS A KÖSZVÉNY.

Nem a téli nagy hidegben, hanem az olvadásos tavaszi időben van a legtöbb olyan ember, akinak megfájdul valamelyik tagja, csuklója, térdje, könyöke, válla vagy a dereka. Néhány nap múlva kicsit alább hagy a fájás, két-három hét múlva pedig megszűnik, és az ember meggyógyul. Ez a betegség nedves időben szinte járványos, pedig nem ragadós betegség. Ezt a csuklófájásos vagy tagfájásos betegséget csuznak vagy reumának nevezik. Mindenkit érhet, ritkán veszedelmes, de mindig igen fájdalmas és kellemetlen betegség.

A csuklófájást többször kapják meg nők, a tagfájást vagy izomfájást pedig inkább férfiak. Mind a kétféle csuz rendszeren meghülés után támad, vagyis olyankor, ha az embert sokáig hideg, még pedig nedves hideg éri. Néha nem is kell, hogy soká érje, néha elég egy hirtelen hideg szellő és az ember másnap már fájditja valamelyikét. Különösen azok hülnek meg sokszor, akik nem tudnak magukra okosan vigyázni és nem úgy óvakodnak a rossz időtől, a mint kell. A meghülés ellen ugyan is nem használ a meleg ruha, különösen a meleg alsóruha többet árt, mint használ. Akármilyen nagyon vigyáz ugyanis az ember, azt nem tudja elkerülni, hogy egyszer vagy másszor hideg vagy nedvesség ne érje. És ha éri, akkor az az ember, aki a testét a meleg alsóruhával elkényeztette, hamarabb hül meg, mint más. — A meghülés ellen az használ, ha az ember megedzi a testét a hideg és a hirtelen lehülés ellen: vagyis lassanként hozzá kell a testünket szoktatni ahhoz, hogy a hideget tudja viselni. Szoktatni, tehát nem egyszerre kitenni a hidegnek, hanem úgy, hogy például nyáron elkezd az ember könnyű ruhában járni, nyitott ablaku szobában aludni, hideg vízben alaposan megmosakodni vagy fürödni, aztán amikor lassan hűvösebb lesz az idő, nem öltözik mindjárt meleg ruhába, jeget ingbe, trikóba, nem bának óvatosabban a hideg vízzel, nem ijed meg itt-ott egy kis fázástól. Ez a megedződés legjobb módja és csak ezen a mó-

don lehet elérni, hogy az embernek ne kelljen félni egy kis hűvösségtől és ne kapjon mindjárt csuzt.

A csuznak az a fajtája, amelyik hirtelen támad és néhány hét alatt elmúlik — akár a csuklóokban, akár az izmokban van — rendszeren lázzal is jár és egészben véve megviseli az embert. Néha a szív belső hártájának a gyuladása el is mulik, gyakran marad utána szívbetegség, még pedig a szív valamelyik billentyűjének a betegsége. Ez a szívbillentyűbetegség persze nem mindegyik csuz után támad.

De azért jó vigyázni a csuzra is, mert senkire tudhatja, hogy ha csuz kap, mi lesz annak a vége. Ha szivgyulladás nem támad, akkor a csuz nyom nélkül elmúlik. Van a csuznak egy másik fajtája is, az nem jár lázzal, nem bántja az ember szívét se, de igen soká eltart és ha meg is gyógyul, sokszor megint újra fájni kezd. Ez a makacs hozzászokott betegség is éppen a hűvös nedves időben szokott kitörni, akinek egyszer volt, azt időnként megint fölkeresi, ritkán okoz nagy bajt, de nem is mulik el végkép egyhamar. De megcsik, hogy az embert évszámra békében hagyja és csak igen-igen sokára tör ki valamelyik testrészen.

Ennek a tartós csuznak az a természet, hogy szeszies italok ivásától rosszabbodni szokott. Sokszor alig bántja az embert, néha pedig igen súlyos betegség, de általában véve azoknál súlyosabb, akik szeszies italokat — bort, sört pálinka felétek — szoktak inni. Ha nagyon fájdalmas és nagyon makacsnak is látszik, rendszeren azonban elkezd javulni, amint a beteg ember nem iszik többé szeszies italt. Ha pedig már egészen jól elmúltak a fájdalmak és az ember egészségesnek kezdi magát érezni, akkor is éppen csak egy-két pohár szesziesitalt kell inni és a fájdalmak elülről kezdődnek.

A csuzos fájdalom ellen igen jó orvosságot tudnak adni az orvosok, de azonkívül egy eszmő háziszert is szoktak ellenük használni, legnagyobb részét kenőcsöket és bedörzsölőszereket. Az utóbbi esztendőknél különösen a sósborzesszfajtaikat használják sokat bedörzsölőszereül. Erről azt kell tudni, hogy mindegy, mivel csinálják a bedörzsölést, használni többé-kevésbebbt mindein bedörzsölés szokott, de nem a bedörzsölőszere, hanem maga a dörzsölés használ. A dörzsöléstől kipirul a megdörzsölt testrészt, tehát több vér folyik át rajta: az segít. Azért nem érdemes sok pénzt adni mindenféle drága bedörzsölőszerekért, mert az ugys mindegy. Egy kis vazelinnel, vagy egy kevés spiritusszal — amit ugyanannyi vízzel kell elkeverni — éppen olyan hatásos a bedörzsölés (vagy 'megkenés'), amint néhol mondják, mint a legeifrább nevű szerrel. Jót szokott tenni a borogatás is, még pedig a meleg, vagy pedig az a fajta, amit priznic-borogatásnak neveznek. A priznic-borogatást úgy csinálják, hogy állott vízben megnedvesített, aztán jól kifacsart vizes ruhát csavarnak a fájós testrésze, a vizes ruhára szárazat csavarnak és az egészet rajtahagyják legalább két óráig, vagy ameddig meg nem szárad. Ha az orvos meleg borogatást rendel, akkor lenmaglisztet kell venni a patikában, azt megfőzni puha pépnek, aztán ezt a pépet tenni zaeskóba a fájó testrésze. Ez a meleg lisztpép igen soká meleg marad és ezzel nagyon jól tesz a csuzos fájdalom ellen. Használják ellene meleg iszapborogatásokat, sőt furdést is meleg iszapban. — Van egy pár vidék, ahol ilyen meleg iszapforrások vannak, azokra a vidékekre messze földről járnak gyógyulni a csuzos emberek. A leghíresebb ilyen iszapfürdők épen Magyarországon vannak.

A sokátartó csuzhoz hasonlitanak egy másik betegséggnek a fáj-

dalmái, de ez a betegség mégis más valami, sokkal súlyosabb és makacsabb; ez a köszvény. Inkább az öregebb emberek betegsége, a csuz pedig inkább a fiatalabbaké szokott lenni. A köszvényes tagok minden látható ok nélkül egyszerre csak elkezdnek fájni és megdagadnak, a vastagodás megmarad akkor is, amikor a fájdalom elmúlt. Sok csuklót egészen kihoz a rendes formájából a köszvény és a köszvényes embert lassan egészen lehetetlenné teszi.

A köszvény is az ivó emberek betegsége, kivált azoké, akik sört isznak. Aki mindig csak vizet iszik, az sohasem kaphat köszvényt, de aki már egyszer megkapta, az is sokkal jobban lehet, ha nem iszik több szeszies italt. Ha pedig folytatja az ivást, akkor semmivel sem lehet segíteni a köszvényen és a köszvény nagyon elbánik az emberrel. Magától értetődik, hogy ha ritka is, azért előfordul és aki valamelyik csuklójában fájdalmat érez, az csak menjen vele az orvoshoz. Nagyon fontos dolog, hogy az ember jókor megtudja, mi baja, mert minden betegség egyforma abban, hogy amikor még friss, könnyebb rajta segíteni, mint amikor már meggyökeresedett.

Ez az orvos meggyógyítja SÉRVÉT Kés és operáció nélkül s a mellett a beteg nem veszít munkaidőt.

Különös érdeklődést keltett Dr. Andrew O'Malley Wilkes-Barre, Pa.-i orvos az o' nagyszerű módszerével, mellyel sérvet, Hidroceelt és idegbajokat gyógyít minden kés és operáció nélkül, kivéve hol a baj már nagyon súlyosá vált. A kezelést semmi hátránnyal nem bír a beteg napi munkájára.

Az általános vélemény állandóan az volt, hogy sérvet csakis operációval lehet gyógyítani, ez azonban már helytelen gondolkozás.

Dr. O'Malley professzionális életének legnagyobb részét a sérv operálás nélkül gyógyításának megfigyelésére fordította és munkájában sikert aratott, amennyiben ezt a módszert minden kérésre kizárólag megfigyelte.

Hálás betegeinek egyike a következők mondotta:

Igen tisztelt Doktor Ur!

Tudatom önnel, hogy hál Istennek teljesen rendben vagyok, a sérv ki van gyógyítva, a sérvkötőt már nem viselem, de minék is viselném, mikor nincs rá szükségem, az ön villamos sérv gyöngyere megmentett azon szenvedéseimtől, melytől 21 éven át kellett viselnem, de most, mikor ön Dr. O'Malley ur teljesen meggyógyított, kés és operáció nélkül, Istennek áldását kívánom öre, kedves nejére, és gyermekeire. — Isten áldása maradjon mindnyájunkkal.

Dobán Imre, Dexter, N. Y. B. 57.

A fenti levél valódiságát hittelesen bizonyítja:

Mindszentyi Kálmán, Notary Public. My commission expires Feb. 19, 1921

Dr. O'Malley a következő kijelentést tette:

"Mintegy öt évvel ezelőtt, két évi tanulmányozás után, fölfedeztem az én ugynevezett KEMIAI villamos módszeremet, sérvek gyógyítására és azóta már sok száz sérvben szenvedőt gyógyítottam meg vele. A Röntgen sugarak fölfedezése óta az orvosi és operálási körökben még nem lett nagyobb találmány bemutatva, mint az én találmányom, amely az emberiségnek nagyobb hasznára lett volna. Ha ön is egyike azoknak, akik

SÉRV BEN

ebben a borzasztó betegségben szenvednek, úgy én meg fogom gyógyítani. Ne várakozzék. A megfelelő tanács csak egy levél megírásába kerül önnek, vagy jöjjön be személyesen hozzám s meg fog menekülni a sok évi szenvedésektől és attól, hogy baja esetleg komoly fordulatot vesz. Irjon ingyenes részletes felvilágosításért és csatoljon leveléhez 6 centet bélyegben.

Magyarul írunk s beszélünk

Tisztelt O'Malley Doktor ur.

Szíveskedjék a szakadásról irt képes füzetecskét részemre megküldeni

Név

Utca

Város

Dr. A. W. O'Malley
(SPECIALISTA)

68 South Franklin Street,
Fél blocknyira a bányász bankhoz
WILKES-BARRE, PA.

Egyleti kalauz.

Élő Tug River-i Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet.
Alakult 1903 október 1-én.
Anyaszentély, Gary, W. Va.

Főtiszviselők névsora:
Főelnök: Sidiócsky József, Box 52. Thorpe, W. Va. Fialelnök: Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár: Vincze János, Box 55, Filbert, W. Va. Kéhez minden vidéki tag levele küldendő. Főpénztárnok: Garay János, Box 1, kéhez minden egyleti pénz küldendő. Főjegyző: Gőnczi Bertalan, Box 73, Thorpe, W. Va. — Főellenőr: Kis Csitári János. — Póttag: Horváth István. — Hármass bizottság: Szegedi György, Hajzer József, Szűcs István. Szertárnok: Németh Ferenc. Ajtóőr: Török Gedeon. Hármass bíróság: Szász György, Orosz István, Kun Gábor. Tiszviselők az 1-ső osztálynál. Elnök: Bartha András, alelnök: Horváth István, titkár és jegyző: Kolcsár József, Box 55, Filbert, W. Va. Pénztárnok: Vincze János, számvéző: Turbucz Ferenc. Hármass tagu bizottság: Garai János, Karát Lajos, Csikos János. Amerikai zászlótartó: Tóth András. Magyar zászlótartó: Daróczi Sándor, ajtóőr: Tóth András.

Tiszviselők a II. osztálynál.
Elnök: Szegedy György, alelnök: Palásti Dániel, pénztárnok: Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr: Babraczki Mihály, titkár és jegyző: Dályai József, L. Box 313, Gary, W. Va. Hármass tagu bizottság: Török Gedeon, Lengyel Imre, Babroczi Mihály. Beteglátogató: Szurcsik János, gyász zászlótartó: Duddás János, ajtóőr: Micsai Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va.
Elnök: Nemes Ferenc, titkár: Valach Vendel, címe box 23, Pageton, W. Va. Beteglátogató: Kóvér Lajos, Pénztárnok: Szatmári Márton, jegyző: Kolarics István, ajtóőr: Lancsac István. Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján a titkár házában.

4-ik osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Kiscsitári János, alelnök: Majzer József, titkár: Granila János, box 784, Gary, W. Va. Pénztárnok: Szász György, jegyző: Kiscsitári József, pénztári ellenőr: Szűcs István, 8 tagu bizottság: Kun Gábor. Balogh János, Kotrók János, zászlótartó: Kun Gábor, beteglátogató: Orosz István, ajtóőr: Huklaji János. — Gyülelést tartja minden hó első vasárnapján.

5-ik osztály, Earling, W. Va.
Alakult 1920 május 10-án. Elnök és pénztárnok: Puskás János, box 433, alelnök: Dimon János, titkár: Asbóth Ignác, box 331, Manbar, W. Va. Kéhez az osztályt érdeklő levél küldendő. Jegyző: Ördög János, pénztári ellenőr: Asbóth Ignác, Hármass bizottság: Harcz János, Cserepes Imre, Jánosok László, beteglátogató: Mátá István, ajtóőr: Cserepes Imre. Kaphat, ha azt idejében lefogalja nemcsak III., de II. osztályra is.

OHIO MAGYAR BANYÁSZ SZÖVETSEG. Székhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök: Szabó József, alelnök: Czaga Károly, pénztárnok: Boros József, titkár: Tóth Márton. Ellenőr: Gindly György. Uj fiókok alakíthatók a környéken. Érdeklődők forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz. box 483. Murray City, O.

HOLLISTER, O.
Elnök osztály.

Alakult 1917. december 16-án. Elnök: Gyurkó János, titkár: Székely János, címe box 77, Gleaster, O.

Az Élő Magyar Kínizsi Pál Magyar Bányász Betegsegélyző Férfit és Nőt Egylet, Twin Rocks, Pa.

Alakult 1903 március 14-én Gyülelést tartja minden hónap negyedik vasárnapján a saját helyiségében. délután 2 órakor. Elnök: Kovács József, alelnök: Nagy Antal, pénztárnok: Rojtos László, titkár: Nagy Lajos, Box 29. Expedít, Pa. Jegyző: Bortnyik János, pénztári ellenőr: Nagy Gusztáv, bizalmi bíró: Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, zászlótartó: Koren Miklós és Bok István, ajtóőr: Csipa János

Yatesboro, Pa. osztály.
Elnök: Csabádi József, alelnök: Simon József, titkár és jegyző: Bodis Géza, box 202, Yatesboro, Pa., ahhoz az együletet érdeklő minden levelezés

Kínizsi Pál magyar bányász betegsegélyző egylet
Expedít, Pa. Elnök: Kriston János, titkár: Krivoska Márton, box 259. Expedít, Pa. Jegyző: Ifj. Duza Imre, alelnök: Bak István, zászlótartó: Koren Miklós és Bak István, ajtóőr: Csipa János.

KOHÁNYI TIHAMÉR MAGYAR MUNKÁS B. S. EGYLET KALAUZA

2-ik osztály. Deegan, Pa. Gyülelést tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök: Imre János. Titkár: Seps István, Box 27, Deegan, Pa. Pénztárnok: Lakatos János.

6-ik osztály. Adena, O. Gyülelést tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Osztály vezetője: Bartók Dániel, Box 162. Adena, Ohio.

7-ik osztály. Roda, Va. Gyülelést tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök: Eklics Péter. Titkár: Komka Ödön, Box 143, Roda, Va. Pénztárnok: Szabó József.

12-ik osztály, Hollister, O.
Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök és titkár: Pápai Sándor, Box 14, Hollister O. Pénztárnok: Nagy Ferencé.

14-ik osztály, Monaville, W. Va.
Gyülelést tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök és pénztárnok: Veszprémi Sándor. Titkár: Németh József, Box 125, Monaville, W. Va.

17-ik osztály, Rossiter, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Bortnyik Pál. Titkár: Kermes András, Box 94, Rossiter, Pa. Pénztárnok: Nagy Mihály.

18-ik osztály, Sagamore, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezetője: Cs. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

20-ik osztály, Lynch, Ky.
Gyülelést tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Csáky József. Titkár: Szász Ágoston, Box 45, Benham, Ky. Pénztárnok: Lévai Miklós.

27-ik osztály, Soldier, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Veres József. Titkár és pénztárnok: Begyik János, Box 114, Soldier, Pa.

28-ik osztály, Edri, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Csavanyák Albert. Titkár és pénztárnok: Szlancsik János, Box 158, Edri, Pa.

30-ik osztály, Heilwood, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethő Lajos. Titkár: Csordás István, Box 263, Heilwood, Pa. Pénztárnok: Pethő Lajos.

35-ik oszt. Coal Run, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bakos Ferenc. Titkár és pénztárnok: Molnár K. Mihály, R. F. D. No. 1, Box 81, Livermore, Pa.

36-ik osztály Clymer, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Lipcsik Adolf. Titkár: Leszák János, Box 24, Clymer, Pa. Pénztárnok: Szónoki András.

37-ik osztály. Eleanor, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bodnár István. Titkár: Molnár András, Box 14, Eleanor, Pa. Pénztárnok: Szabó András.

38-ik osztály. Heasting, Pa.
Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezetője: Lipóczy János, Box 199, Heasting, Pa.

39-ik osztály. Lundale, W. Va.
Gyülelést tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Balázs János. Titkár és pénztárnok: Nagy Károly, Box 22, Lundale, W. Va.

Központi osztály.
Központi Elnök: Szabó András, Desire, Pa.
Központi alelnök: Jaskó Antal Clymer, Pa.
Központi titkár: Kovács Ferenc, Eleanor, Pa. Box 12. Kéhez az együletet érdeklő levelek és jelentések küldendők.

Központi pénztárnok: Veres András Clymer, Pa. Box 435, kéhez minden egyleti pénz küldendő.
Központi ellenőr: Molnár András, Eleanor, Pa. Box 14, kéhez az ellenőri jelentés küldendő.

Tagokat felvesz 16 és 45 év között. A fent nevezett osztályok útján. Uj osztály bármely helyen alakítható 12 taggal. Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szívesen szolgál felvilágosítással. Együletünk hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

I. Kínizsi Pál Magyar Bányász Bs. Egylet, Expedít, Pa.

Alapítottatt 1903. Március hó 24-én.

Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Soltesz János, titkár: Krivulka Márton, Box 259, Expedít, Pa., kéhez minden egyleti levél címezendő. Pénztárnok: Rojtos László, zászlótartó: Koren Miklós és Bok István, ajtóőr: Czipó János. Bizottsági tagok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyülelést tartja minden hó 4-ik vasárnapján.

I. Kínizsi Pál Magyar Bányász Bs. Egylet Jatesboroi fióknak a tisztviselői.

Elnök: Csabádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár: Kovács István, Box 202, Jatesboro, Pa. Pénztárnok: P. Kovács János, számvéző: Mátys Sándor, beteglátogató: Duddás László és Kovács Sándor, hármass bizottság: Ragály Miksa, Kovács Sándor, ajtóőr: Szladesz István. — Gyülelést tartja minden hó első vasárnapján.

MATOAKA VIDÉKI MAGYAROK!
Ha pénzt biztos helyen óhajtatni tartani vagy az óhajába pénzt akar küldeni, forduljanak hozzánk bizalommal. Bankunk az Egyesült Államok felügyelete alatt áll.

FIRST NATIONAL BANK MATOAKA, W. VA.
W. M. WAUGHAN, President
H. E. CLARK, Pénztárnok

Azonnal megszünteti a vese gyuladást. Megkönnyíti a belek működését Minden lab dacsón ott a név MIDY MIDY

KISHIRDETÉSEK.

Hazautazás miatt 3 Himler részvény eladó. Érdeklődők írjanak a következő címre, Mike Borbély, Duncanwood, Ohio. 23-24

A híres nevezetes Bugyi Sándor debreceni taligás humoros kalandjait közli a Debrecenben megjelenő BUGYI UJSÁG című humoros hetilap. Előfizetési ára egy évre Amerikában 1 dollár.

Most jelent meg Bugyi Sándor új könyve: Csiklandós históriák. Ára \$1. Aki a Bugyi Ujságot megrendeli, ingyen kopia meg a most megjelenő Bugyi Naplót, mely tele van képpel és mulatságos históriákkal. A pénz levélben is küldhető erre a címre: DEBRECENI HIRLAP, Debrecen, Csapó-utca 10, Hungary.

ELADÓ 105 akeros farm 7 szobás kőpincés házzal, 48x24, cementezett istálló, a teljes szénáspajta, 2 nehéz jó szerszámmal, 8 fejős tehén, 3 süldő, 50 csirke, tyúkól, disznóól, kocsi-szín, garage. Ford care, nehéz és tejes kocsi, eke, borona, kaszáló, kaparó, kapáló, rögvágo és krumpliüte- gépek, több kézi szerszám, 12 akker zab, 4 és fél akker kukorica és az összes kertii vetemények. Házibutor meggy a birtokkal. A ház előtt orgona, kukor- és nyárfa, a kertben málna, ribizli és köszmétéfák. Ára 4700.00. Bővebb felvilágosításért írjon a tulajdonosnak, Steve Mező, R. F. D. 1, Port Leyden, N. Y. 23-24

WALDO HOTEL

80 tiszta különböző nagyságú szobák magánnyosok, házaspárok és családok részére, Charlestonba utazók részére (éjjel-nappal nyitva áll. — John Gyöngyösi, tulajdonos, Waldo Hotel, 611 Kanawha St. Charleston, Va. Phone 1610

PORTAGE és vidékének leg jobb, legszellárabb bankja felajánlja szolgáltatást önnek Ne küldje pénstét mindenteljes magánbankokba, hanem lépjen velünk érintetkezésbe. Jó, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk.

FIRST NATIONAL BANK PORTAGE, PA.

Ügynököket keresünk

minden város és plézen pipadomány és szivar el